

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Brassóban egy hóra 52 lej
negyedévre 140, félévre 270, egy évre 500 és 10 lej kézbesítési
díj. - Vidékre postai küldéssel 60, 170, 320 és 600 lej
Külföldre negyedévre 250, félévre 500, egész évre 900 lej

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

HÍRDETÉSEKET Brassó kivételével kizárólag a PUBLI-
CITÁTOR BUKAREST, Strada Berthelot No. 1, vagy annak
fiókjai vesznek fel. APRÓHÍRDETÉSEK közvetlenül a kiadóba
küldendők vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók

A világ Mekkája,

ahová a hívők tekintete ma irányul, ahol a szent Kába kő körül áldoznak a kába reménykedők, a szabad és boldog Helvécia gyönyörű városa, Calvin és Jean Jacques Rousseau hazája és a szerencsétlen Erzsébet királyné tragikus végének színhelye, Genf.

Mióta a népszövetség ott rendezte be otthonát, s ott tárgyalja a világmozgató hatalmas problémákat, mintha az egész Európa központi parlamentje ülésezne benne, s az egyes országok törvényhozásai csak halvány bolygói volnának ennek a mindenüvé elvilágító napnak.

De vajon fog-e adni ez a világparlament annyi fényt, amennyi a véráztatta kontinens elsötétült szellemét ragyogóra világítja és annyi meleget, amennyi a borzalmakban és zsákmányolásban kővé fagyott szíveket barátságra és szeretetre olvasztja?

Az általános leszerelés problémájának genfi tárgyalása és Macdonald és Herriot eszméinek kedvező fogadtatása a népszövetség szerepét és fontosságát fölöttébb kihangsúlyozta. Ez az egyetlen idea a népszövetséget kiemelte problematikus állapotából, s száználmas szűrkeségéből előkelő és elegáns organizmust varázsolt.

De Apponyi Albert nagyszabású és nagyhatású beszéde azt bizonyítja, hogy sem a népek lefegyverzése nem lehet addig teljes, míg a vad és harcias lelkek is le nem szorúlnak, sem a népszövetség nem érheti el addig hivatása és tekintélye teljességét, valameddig érvényt nem szerez a békeszerződések mindenekelőtt parancsainak.

A nemzeti minoritások ügyét meg kell oldania a népszövetségnek. Akár a nemzetközi bíróság útján, amit Apponyi javasolt, akár a népszövetségi tanács útján, ahogy Paul Hymans véli, akár amaz ellenállhatatlan erkölcsi ráhatás útján, hogy maguk az érdekelt államok oldják meg a népeiknek adott szabadság makulátlan teljességével.

Feltűnő, hogy a kisantant államainak képviselői nem reagáltak Apponyi beszédére. Nem tartották volna érdemesnek, holott az előkelő francia Bourgeois is tapsolt neki? Vagy elő kell készülniök a méltó válaszlásra, mintán Laibachban nem voltak a támadásra előkészülve? Vagy annyira frappírozva lettek volna, hogy nem tudtak szóhoz jutni? Vagy az Apponyi igazságait tartották olyan erőseknek és dönthetetleneknek, hogy a hallgatóság osztatlan rokonérző hangulata mellett — nem merték fölvenni a harcot?

Azonban valamilyen formában előbb vagy utóbb mégis nyilatkoznia kell. És a mostani kisebbségi politikát alaposan meg kell változtatniok. És kivált a román kormányzatnak kell belátnia, hogy a mostani helyzet tarthatatlan.

A Liga Culturala válaszolta harminc évvel ezelőtti az osztrák-magyar külügyminiszter beszédére a következőket:

»Ha azt akarják a monarchia államférfiai, hogy a román nemzeti kérdés ne zavarja Európa nyugalma és a magyarországi románok jajkiáltása ne hassa meg a romániaiak szívét és emberiség öntudatát, akkor szolgálatassanak igazságot ennek a vértanúnépnek. Adjanak neki teljes szabadságot és törvényes biztosítékokat, hogy saját génuszának megfelelő módon fejlődhessek. Nem kell egyebet tenniök, mint odahatni, hogy Magyarországból mindenek jó és közös hazája legyen. Akkor béke lesz és Magyarországnak nem lesznek hűbéres polgárai, mint a Kárpátokon túl lakó románok és hűbéresebb és jobb barátai mint a romániaiak.

Tessék ezt lefordítani a mai nyelvre és a mai helyzetre, s megkapják a jelen és jövő valamennyi nagy szükségességét.

A genfi tanácskozás is ezt tanácsolja.

Háborura uszítanak a moszkvai szélső bolsevisták

Ludendorfi és Zinovjev állnak útjába az európai béke állandóságának

BUKAREST, szeptember 11. A Daily Telegraphnak jelentik Moszkvából szeptember 3-iki kelettel, hogy a kommunista központi bizottság ülésén a szélsőbal tagjai egy Lengyelország és Románia elleni támadó háború mellett nyilatkoztak. Besszarabia és a régi Orosz-Lengyelország visszaszerzése végett. A bizottság balszárnya abban a véleményben van, hogy e két ország kommunista szervezetei már eléggé aláaknázták az országot arra, hogy a vörös hadsereg a szovjetek végső diadalára számíthat.

Az Independance Roumaine azt írja e hirről, hogy a Daily Telegraph nagyon jól van informálva az orosz eseményekről és ugyanakkor közli az orosz háborús párti

kommunistavezérek névsorát, mikor Genfben Herriot és Macdonald a világbékét az általános lefegyverzés útján akarják biztosítani. Herriotnak ama beszéde, melyben reményét fejezte ki, hogy az oroszok is részt fognak majd venni Európa végleges helyreállításában, nem talált visszhangra a szovjetoroszország jelenlegi vezetőinél. A kommunista központi bizottságot éppen a polgárháború és a külső háború eszméje foglalkoztatja.

Ez az agresszív elmélet nem vehető ugyan komoly fenyegetésnek a szomszédok számára, mindazonáltal a német nacionalisták és az orosz bolsevisták szélsőségei komoly figyelmet érdemelnek.

Kisebbségi kérdések dominálnak a genfi tanácskozásokon

(A Brassói Lapok tudósítójának távirata.) A népszövetség munkálkodása most hogy a leszerelési bizottság tárgyal, egyelőre az eddig felvetett kérdések megbeszélése körül folyt, s mindaddig, amíg a leszerelési bizottság jelentését meg nem teszi, a kisebbségi kérdések dominálnak.

Kalkoff (Bulgária) volt a tegnapi ülés első szónoka, aki hangsúlyozta, hogy ország a fegyverkezés csökkentése és a döntőbíráskodás mellett foglal állást. A kisebbségi kérdés rendezésére vegyes bizottság felállítását és bizottsági ellenőrzést javasol.

A kínai delegátus a szellemi együttműködésre kíván nagyobb súlyt fektetni.

Skrzinszky (Lengyelország) hangsúlyozta, hogy országa törekvése az, hogy a kisebbségeknek messzemenő jogokat biztosítson.

A népszövetség holnap teljes ülést tart s azon Magyarország ujjaépítésének kérdésével foglalkozik.

A mai ülésen egyébként Seipel osztrák kancellár is megjelent akit a delegátusok melegen üdvözöltek. Motta elnök beszédében üdvözölte felgyógyulásáért.

A leszerelési bizottságban

Marinkovics jugoszláv delegátus kijelentette, hogy a biztonsági garanciákat egy szintre kell hozni azokkal a garanciákkal, amelyeket az államok ezidőszent bírnak katonai szervezeteikben. Jugoszlávia elfogadja a döntőbíráskodás rendszerét, a nemzetek szövetségének fenntartása alatt megkötött külön megállapodások mellett.

Parmoor lord nem tartja szükségesnek sem a kölcsönös segélynyújtási szerződéseket, sem a katonai szankciókat. Szerinte a döntőbíráskodás elfogadása után a leszerelés önként következik be. Németország jelenléte szükséges, hogy a könynyítés elérje célját.

Boncourt francia delegátus bizonyítja, hogy a garancia szerződés tervezete még mindig vita tárgya. A népszövetségi paktumot végrehajtási utasítással kell ki-egyenlíteni, s ezért van szükség a garancia szerződésekre. Csatlakozik Parmoor lord véleményéhez, hogy a biztonság csak

akkor lesz tökéletes, és a nemzetek szövetsége csak akkor fejtheti ki hatásos működését, ha valamennyi nemzet, tehát Németország is közös elbánásban részesül. Mégis a szankcióknak egyes fokozatait ajánlja oly módon, hogy egyes hatalmak csak katonai, más hatalmak pedig csak gazdasági szankciókban venniének részt, míg más nemzetek viszont a tengeri biztonságról gondoskodnak.

Végül még Parmoor lord fejtegette a Németországgal való teljes együttműködés előnyeit.

Németország már most helyet foglalhat a leszerelési tanácsban

LONDON. (Reuter.) Herriot az emberi jogokat védő német liga számára kifejtette, hogy Franciaország nem kifogásolja, ha Németország a versaillesi szerződés új aláírása nélkül állandó helyet kaphat a népszövetségi tanácsban. Ha a népszövetségi tanács többi tagjai is ezen a felfogáson vannak, úgy Németország már a jelenlegi üléseken is tagja lehet a nemzetek szövetségének a formalitások elintézése után.

Három jelölt a Magyar Párt kolozsvári tagozatának elnöki állására

Kolozsvárról jelentik: a Magyar Párt kolozsvári tagozata e hó 21-én tartja elnökválasztó ülését, amelyen a lemondott Hevessy József helyett új elnököt választ. Mint értesülünk az elnöki székek három jelöltje van: Várady Aurél dr., Ováry Elemér dr. és Réthy Károly.

Elkergették a chilei elnököt

WASHINGTON. (A Br. L. tudósítójának távirata.) Az itteni hivatalos körökben határozott formában hirt jár, hogy a chilei elnök nem jószántából mondott le, hanem a most alakult katonai kormány erőszakosan tette le. Az elnök családjával együtt az amerikai követésre menekült, s az ország nagyására készül. Az elnököt az ellenzék azzal vádolja, hogy diktatúra készült.

A lej Zürichben nyitáskor 2.85

Apponyi beszédének hatása

Hymans nem helyesli a nemzetközi bíróságot

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Apponyi gróf beszéde élénken foglalkoztatja a francia lapokat. A Petit Parisien azt írja, hogy Apponyi porbe szállt a trianoni békeszerződéshez. Az Excelsior szerint Apponyi beszéde vádbeszéd volt a kisantant ellen.

GENF. Paul Hymans, a népszövetség tanácsának elnöke fe. szólalásában polemizált Apponyi beszédével. Rámutatott arra, hogy a népszövetségi alapszabályok szerint a kisebbségek védelmét a népszövetség tanácsa gyakorolhatja. Ellenzi Apponyi javaslatát, hogy a nemzeti kisebbségek védelmét nemzetközi ítélőszékre kellene bízni. Hymans szerint a népszövetségi tanács is megadja a kisebbségeknek a kellő garanciákat.

A nap főeseménye volt Apponyi beszéde

BECS. (A Brassói Lapok munkatársától.) A volt központi hatalmak sajtójának hasábjain mélységes hatást keltett Apponyi Albert gróf genfi szózata. A Neues Wiener Tagblatt a következő kommentárt fűzi a beszédhez: A tegnapi nap eseménye kétségkívül Apponyi gróf beszéde. Apponyi a döntőbíráskodás régi harcosa, lángoló lelkesedéssel és lángoló szavakkal szállt sikra Macdonald és Herriot gondolataiért, miáltal spontán tetszésnyilvánításra ragadta a közgyűlést. Az ősz államférfi magas kora ellenére is fiatalos frissességgel és temperamentummal beszélt.

Az angol delegátusok megtapsolták Apponyit

BERLIN. (A Brassói Lapok munkatársától.) A Deutsche Tageszeitung így ír: Apponyinak bátorsága volt megmondani az igazságot. Beszéde valóságos vádbeszéd volt a hatalmak ellen, amelyek nem akarják, hogy Magyarország felszabaduljon az ugynevezett kivételes rezsim alól. Bátran kimondotta azokat a megcáfolhatatlan igazságokat, hogy tudniillik Magyarországot olyan feltételek mellett kényszerítették a felfegyverzésre, hogy az ország a legeszkélyebb biztonság nélkül maradt. Mi sem bizonyítja jobban, hogy Magyarország erkölcsileg nincs izolálva, mint az a körülmény, hogy az antantképviselők nem háborodtak fel Apponyi beszéde miatt. Sőt — ellenkezőleg! Az északi államok az angol delegátusokkal lelkesen meglapsolták Apponyi beszédét, míg a kisantant képviselői szótlanul maguk elé meredtek a helyükön. Az igazság erkölcsi erejével és bátorságával szemben nehéz a ferdítésekkel diadalmaskodni.

Jorga: Ne ellenségeskedjünk!

A Neamul Romanescben Jorga Miklós »Ne ellenségeskedjünk« cím alatt vezető helyen írja a következőket:

— Akik nemzetek nagyranövekedését és elmúlását úgy képzelik, hogy az a hivatalokban és irodákban fehér papírra írt fekete betűk útján történik, azok, akik azt hiszik, hogy az államot csak kihívó újságírói gesztusokkal lehet nagyra tenni, s azok a politikusok, akik az állam támaszának és talpkövének a veszekedést tekintik, csak azok képzelhetik, hogy ebben a nagy és egybefüggő Romániában szükséges a gyűlölködés, és hogy bár csak egészen kis helye is van annak az ezen a földön élő nemzetek között.

Nekünk más kötelességünk van: meg kell ismernünk egymást, egymás mellett, egy másért kell dolgoznunk, s a közös munka elvégzése után is szeretnünk kell egymást.

Nagy lapjainknak ezért kellene küzdőniök tudósításaikkal, amelyekért felelősséget vesznek magukra.

Ime, két eset.

E lapok közül az egyik jelentette, hogy a szászok eladták Berlinnek a Bruckenthal muzeum gyűjteményét.

A válasz: ilyesmiről soha szó sem esett.

Tegnap ugyanez a lap jelenti, hogy a szászok egyik lapja a marasesti csata emlék ünnepének napján provokáló módon közölt cikket néhány német tábornokról, s közölte egyúttal Hindenburg és Ludendorff arcképét is.

Tényleg, a lap megemlékezett az oroszok nagy vereségéről, de nem Marasesti napján, s foglalkozott a két tábornokkal, épen úgy, amint foglalkozik máskor is a világ markáns alakjaival.

A magyar sajtó tökéletes lovagias magatartást tanusított az Avram Jancu ünnepek idején.

S nekünk, ha ilyesmiket látunk, jogunk van véreink felé kiáltani: Ne ellenségeskedjünk!

Megkezdődött a szent háború

Kaukázusban fellázadtak a mohamedánok — Törökországból és Kisázsia-ból megindult a csapatszállítás — A bolsevikiek hihetetlen kegyetlenséggel végeznek a lázadókkal

(A Brassói Lapok tudósítójától.) A szent háború, amelyet a törökök hirdettek a bolsevizmus ellen, megkezdődött. A bolsevik imperializmus, amely a cárok imperializmusánál is vehemensebben és véresebben nyomja el mindazt, ami a bolsevik mentalitástól csak egy mikromnyira is eltér, mélységes keserűséget váltott ki az európai Oroszország déli részén lakó népekben. Ez az elnyomás felette nagy, sullyal nehezedett az orosz fennhatóság alatt élő mohamedánságra, amely most újból éledni kezdő nemzeti öntudatával keservesen érzi azt a nyomorúságot, amelyet a bolsevik uralom jelent a szabadságra és függetlenségre törekvő török-mohamedán népeknek.

A szent háború megkezdődött, s Kaukázust már véres háború marcangolja. A mohamedánság talpra állt, s bár ma még változó szerencsével folyik a harc, az az áldozat, amelyet a török nép hoz most szabadságának újbóli megteremtéséért, semmiesetre sem lesz hiábavaló.

A bolsevikiek kegyetlenségei, amelyek Gruziaiban most kiméletlen barbársággal bősztulják meg a török megmozdulást, mint a jelek mutatják, erős küzdelemre fogják sarkalni azokat az országokat, amelyeket a szent háború kihirdetése harcba szólít.

Oroszországnak erős, hajthatatlan ellensége támadt s a közeljövőben a szovjetbirodalom déli részén döntő eseményeknek lehetünk szemtanúi.

A megindult véres küzdelemről eddig a következőket jelentik:

MOSZKVA. Oroszország több részében lázadás tört ki, amely Gruziaiban (Kaukázus) a leghevesebb. A lázadók egy részét sikerült leverni, s annak huszonnégy vezetőjét elfogni. Mind a huszonnégyet statáriális uton kivégezték.

A lázadók csapatai jól felfegyverzett önkéntesekből állanak.

KONSTANTINAPOLY. A Kaukázusban az ott lakó mohamedánok fellázadtak. A lázadás a szent háború kihirdetése nyomán egyre terjed. Tiflisz, Bojan, Batum a lázadók kezében van. Batum körül véres harcok folynak.

Az Ikdam című lap jelentése szerint Törökország hatalmas önkéntes sereget szerelt fel, amelynek tagjai Oroszországból menekült mohamedánokból állanak. Az így felszerelt csapatokat a kaukázusi lázadók támogatására küldik.

Kis-Ázsia több részéből is hatalmas csapatszállítmányok indultak a Kaukázus felé.

Meghalt Naláczy István dr.

Váratlan, megdöbbentő csapás érte a romániai magyarságot. Naláczy István dr., a Magyar Párt titkára, a Magyar Nép szerkesztője Kőszegen, (Magyarország), melynek szomszédságában, Vasbozsokon fivérének volt látogatóban, 41 éves korában meghalt. Naláczy István, aki Apaffy fejedelem emlékeztetés szerepét játszó kincstárnokának egyenes leszármazottja, fájához ragaszkodó, érte lelkesen munkáló, a magyarság kulturális felemelkedését hiven szolgáló férfiú volt, a kinek polgári kiválóságait az ember szeretetreméltósága, jósága, nemes felfogása és megbízható korrektsége egészítették ki.

Naláczy köztevékenysége, mellyel annyi értékes szolgálatot tett a romániai magyarság ügyének, a Magyar Párt titkári állásának lelkiismeretes, odaadó betöltésében és a Magyar Nép című hetilap gondos, fajszerető és a nagy olvasóközönséget hódító szerkesztésében nyert kiemelkedő kifejezést. Mint Kolozsvármegyé egykori tisztviselője és volt főispáni titkár ismerte a közigazgatás szerepét, munkáját, s hivatását, s annál fájóbban esett látnia, mit szenved a helytelenül irányított adminisztráció s a meg nem értés, s rossz akarat miatt a munkás, becsületos, bekeszerető magyar nép.

Mint a Magyar Párt titkára s mint a Magyar Nép szerkesztője elévülhetetlen emléket állított magának azzal a törekvéssel, hogy népének jogai tiszteletben tartassanak, anyagi és erkölcsi javai megóvassanak. A Brassói Lapok Naláczy István dr. korai elhunytában a hű bajtárs és kartárs kettős veszteséget gyászolja.

Újjáéled a magyar főváros

Ripka kormánybiztos kifejtette programját

(A Brassói Lapok tudósítójától.) Erdekies volt Budapest székesfőváros tegnapi tanácsulése, amelynek különös fontosságot adott az a körülmény, hogy Ripka Ferenc kormánybiztos ez alkalommal fejtette ki programját. Mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy dolgozni akar és dolgozni fog. A kormány az az óhaja, hogy a párt harcok és a gyűlölködés megszűnjenek és megerősödjék a bizalom a városháza iránt. A munkanélküliség megszüntetése érdekében a kormány segítségével több százmilliárdos közmunkákat, nagyarányú házépítéseket kezdenek. Hogy a fővárosi lakosság élelmezése olcsóbbá váljék, a kormány intézkedett afelől, hogy a városi üzemek olcsóbb húst, gyümölcsöt és burgonyát szállítsanak a fővárosnak. November hónapban felszabadítja a kormány a narancsbehozatait. A városi üzemeket részben önállósítják, a kisebbeket magánvállalatokká alakítják át.

Minisztertanács

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójának telefonjelentése.) A kormány tagjai ma délelőtt tizenegy órakor Bratianu Jonel miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsot tartottak. Seveanu közmunakügyi miniszter előterjesztésére elhatározták a konstancai környék árvízkárosultjainak nagyarányu segélyezését.

Azután elhatározták, hogy miután Bratianu Jonel miniszterelnök szombaton Karlsbadba utazik, távolléte tartama alatt a miniszterelnökséget Vaitoianu, a belügyminiszteriumot pedig Nisztor vezetik.

Borzalmas földrengés Kisázsiaiban

Huszonnyolc község elpusztult

KONSTANTINAPOLY. (A Brassói Lapok tudósítójának távirata.) Erzerumból érkezett jelentések szerint Kassina környékén az elmúlt éjszaka arányaiban hatalmas földrengés pusztított. A földlökések példátlan erős ségűek voltak, úgy, hogy huszonnyolc község nyolcvan százaléban elpusztult. A kormány mentőexpedíciót küldött a veszélyeztetett vidékre.

Sun-Yat-Sen bolsevista?

A kínai forradalom újabb hírei

LONDON. (A Brassói Lapok munkatársától.) A kínai polgárháborúról érkezett hírek annyira zavarosak, hogy sem a háború indító okát, sem pedig a most végbemenő eseményeket még tisztán látni nem lehet. A tény az, hogy a háború egymással versenyző tábornokok harca, akiknek mindegyike az egyeduralmat akarja magának megszerezni, míg Sunjatsen vezetése alatt álló déli területek Eszakkína feigázását, és Dél kina hegemoniáját akarják kiküzdeni.

Újabb jelentések arról tudnak, hogy Sunjatsen hűvel együtt a bolsevista eszmék iránti küzdelmet írta fel zászlójára, mint a londoni lapok most Hongkongból jelentik, Sunjatsen kibocsátott kiáltványában a bolsevista elvek mellett foglalt állást.

Más lapjelentések szerint ez nem igaz, fagadhatatlan azonban, hogy Oroszország hatalmas szóval igyekezik minden törekvést elfojtani, amely a polgárháború további felfutását megakadályozná. Oroszországot azonban e pillanatban nem propaganda-eszmék vezetik, hanem az a körülmény, hogy a polgárháborút európai hatalmak, Amerika és Japán akarják megakadályozni, s az alkalmat felhasználni arra, hogy területeiket Kinától elszakított földdarabokká gyarapítsák. Itt ez bekövetkezik, Oroszországnak tényleg van oka aggodalomra, mert jogosan féltheti az európai japán és amerikai terjeszkedéstől ázsiai érdekeit.

A harcok azonban két nap óta mérsékelt hevességgel folynak, mindazonáltal Sanghai külvárosai veszélyben forognak. Mindkét részen már most nagy előkészületek folynak a döntő összecsapásra.

Vanderwelde ismeri a romániai kisebbségek szenvedéseit

(A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes, hogy Emile Vanderwelde ezidőszent a Balkánon tartózkodik, hogy az itteni politikai és gazdasági viszonyokat a helyszínen tanulmányozza. Utba akarta ejteni Bukarestet is, eddig ismeretlen körülmények azonban arra kényszerítették, hogy Jugoszláviából Románia megkerülésével egyenesen Bulgáriába menjen. Ez alkalomból Vanderwelde levelet intézett a bukaresti Adeveru szerkesztőségéhez, s azt a lap legutóbbi számának első oldalán most közli is. A levélnek egyes részletei ránk, erdélyi magyarokra nevezve is felelt nagy érdekességgel bírnak, s azt alább, szövegszerű fordításban közöljük. A levél így szól:

«Mélyen sajnálom, hogy kényszerítő körülmények, amelyekért senkit sem hibáztatok, arra bírtak, hogy Románia megkerülésével Belgrádból egyenesen Ruzsucsukba utazzam.

«Bukarestet még nem ismerem. Pedig rég óhajtottam volna szociálista elvtársaimmal felvenni az összeköttetést. Látni szerettem volna az új Romániát, amelynek borzalmas szenvedéseit legalább nemzeti aspirációinak kielégítése pótolhatta.

«Másképp azonban még mindig meghatottan emlékezem vissza 1917-ben történt moldovai látogatásomra: a parasztság a járványok prédája volt és éhség gyötörte, a román hadsereg erőfeszítése, hogy rekonstruálja magát, az a szívélyes fogadtatás, amelyben engem a román kormány részesített, mind feledhetetlenek rám nézve, s különösen az a jelenet, amikor a román parlament színe előtt alkalmam volt közös céljainkról beszélni.

«Lagja voltam azután egy kormánynak, amelyben valamennyi belga párt szívvel-lelekkel küzdött az igazságtalan támadás ellen; és amikor Bratianu ur kormánya az én fogadtatásomra készült, nem látták bennem a szociálistát és internacionalistát, aki voltam és maradok, hanem a háboruban vérző barátságos államnak, Belgiumnak a képviselőjét.

«Azóta hat esztendő telt el és most, kétségtelenül, ha újból találkozunk volna, a mai idők problémáinak tekintetében súlyos nézeteltérések lettek volna közöttünk.

«Bizonyos, hogy mindaddig megérthetők volna egymást, amíg Erdély vagy Besszarábia románakta területeiről lett volna szó, különösen Besszarábiának az orosz bolsevik imperializmusával való fenyegetőzése tekintetében. De egész más felfogást vallottunk volna a belpolitikáról vagy a nemzeti kisebbségeket illető jogokról, vagy a határokról, amelyeknek jelenleg tisztán katonai és stratégiai jogosultságuk van.

«Amióta Bulgáriában vagyok, vonatom még egyetlen állomáson sem állt meg anélkül, hogy dobudzsai menekültek ne vártak volna reám, s ne panaszkodtak volna el nyomorúságukat és elégedetlenségüket. Es amikor bulgár elvtársaimtól megkérdeztem, mennyire lehet a panaszoknak hitelt adni, ezt a választ kaptam: «Bizony igazak, de a politikai jogok szempontjából a tiszta román lakosság sem részesül jobb elbánásban.

«Emlékszem, hogy a háború idején, a neuportai polgármesteri hivatal romjai között a következő, aranyzabályt tartalmazó feliratot találtam: «Audiatu et altera pars». Nagyon szerettem volna itt ennek a szabálynak érvényt szerezni: hogy a román álláspontot is meghallgassam; s különösen, hogy láthassam azokat a politikai és szociális erőfeszítéseket, amely a parasztnak földet akar adni, hogy tiszta és független demokráciát teremthessen, nevelhessen, s a kapitalizmus fejlődésével nagyszámú, öntudatos, és a szocializmus felé orientálódó proletariátust adhasson.

«Ez az alkalom a látogatásra elveszett. De remélem, hogy hamarosan vissza fog térni.

Emile Vanderwelde.

Az Adeveru a levélhez mindössze egy rövid megjegyzést fűz, amelyben örömet fejez ki afelé, hogy Vanderwelde az Audiatu et altera pars elvét tartja szem előtt, de különös fontosságot tulajdonít a belga politikai Besszarábiáról vallott felfogásának is.

Bratianu Vintila Herriotnál

Párisból táviratozzák, hogy Bratianu Vintila, Románia pénzügyminisztere tegnap meglátogatta Herriot francia miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott.

Egyetlenegy orvosság van a bolsevizmus ellen: a bölcs nacionalizmus

Stoverbury lord nyilatkozik a Brassói Lapoknak — Alnév alatt járta be a Balkánt — Szerinte az új háborúnak ismét a Balkán a fészke

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Amikor a királyi pár Kolozsváron járt, és a megyeháza ebédre a mintavásárra ment, a főterem egy elegáns, összes ur szőlített meg, aki a «Ziarist» jelvény láttán remélt felvilágosítást kapni:

— Meddig marad Ofelsége a városban? Furcsa németséggel beszélt és amikor válaszoltam, megindult velem a mintavásár felé. Beszélgettünk és a beszélgetés folyamán ki derült, hogy az előkelő ur Stoverbury lord, egy régi angol főúri család sarja, a mostani angol parlament előtt képviselő és a konzervatívok egyik vezére volt. A Macdonald féle választáson kibukott és most alnév alatt járta be a Balkánt, vetődött el Kolozsvárra és innen utazik tovább Budapest felé. Nyilatkozat adásra hajlandó sem volt, amíg meg nem nyugtattam, hogy a cikk csak elutazása, tehát e hó ötödike után jelenik meg.

— Tanulmányuton vagyok, vigyáznom kell, hogy senki se ismerje inkognitomat. Az ember csak úgy láthat tisztán, ha nincsenek barátai, akik kalauzsolják és esetleg jobb, vagy bal felé befolyásolják.

— Mi célja van Mylord ennek a tanulmányutnak?

— Kedves uram, ne higgye, hogy elfoglalt vagyok, de a legnagyobb veszedelem, ami ezt az annyi szenvedett földet érheti, a kommunizmus. Van fogalma róla, mennyit ártott ennek a szónak csak a köz tudatba keveredése az általános békének és a legelőkelőbb emberi szempontoknak? Es sajnos, ami ma a világon végbemegy, az nem más, mint burkolt, vagy nyílt előkészítése a kommunizmusnak. A moszkvai arany és a tulzó nacionalizmus egyformán sietti ezt a folyamatot, amelyet csak az egészséges, komoly és legelőkelőbb objektív mérsekelt nacionalizmus akadályozhat meg. Kezdve az angol munkáskormány megalakításától, a francia szocialisták győzelmén keresztül a mai balkáni állapotokig, nem egyéb, mint a dolgok olyan haladása, amely felett a moszkvaiak torz vigyorgását látom.

— Mit tapasztalt kegyelmes uram a Balkánon?

— Semmit. Felfordulás és káosz van mindenütt és nagyon nehéz a dolgok mélyébe látni. Apró-cseprő ügyek, amelyeknek nem is tulajdonítanak fontosságot, válságokat teremtenek az egyes államok életében. A Balkán ismét tüzfészke Európának és szűzár meggyőződésnek, hogy Európa új háborúja ismét a Balkánról indul el, mert ahogy különösen Bulgáriában láttam, ott könnyen megvetethetik lábukat a bolsevikiek. Ha ez tényleg sikerülne, akkor támadásaikat haldéktalanul megkezdik. Romániára ebben az esetben fontos, nagy szerep vár; ha Romániában lesz erő és ezeket a támadásokat vissza tudja verni, anélkül, hogy ehhez a fékélhez nyulva inficiálnék, akkor Európa védbástyája lesz, ha elbukik, akkor két oldalról gázolják le a harcoló felek.)

— Hová utazik most Mylord?

— Magyarországon keresztül hazá. Megírom akkor jelentésem és eljuttatom Ofelsége miniszterelnökéhez. Lássák, mi lesz uralmuk vége, hogy tulajdonképpen Moszkva számára sietnek kikaparni a gesztenyét.

— Macdonald nagyon szépen viselkedett most a londoni konferencián. Azt nem helyeshi exelenciád?

— Nem. Tény az, hogy a békét meg kell kötni és Németországgal ki kell már egyenlíteni a differenciákat, de az is tény, hogy a szocializmust és a békét nem szabad egy tábla összekotyvasztani. Ha a békét a kommunista vagy szocialisták hozzák, nagyobb veszedelem az, mint az örök háború.

— Tanakodva beszélt a nemes lord és ha nincs is mindenben igaza, látszott rajta, hogy hiszi amit mond.

— Majd meglátjuk — bucsuzott a mintavásár bejárata előtt — egy-két perc, tíz-husz év alatt eldől ez a kérdés. Majd meglátjuk, kiknek volt igazuk, az alkotott konzervatívoknak, vagy az ünnepezt haladóknak.

(t. l.)

Dandea primár bukása

Ki lesz az utódja? — Tatarescu miniszter oldja meg a kérdést — Dandea okvetlen menni fog

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Amilyen érzékellen volt ezelőtt a kormány a marosvásárhelyi primári politika ellen felhozott panaszok iránt, épp oly sürgősen akarja most megoldani a hirtelen tulakutttá vált primár-kérdést. A belügyminiszterhez közelálló forrásból arról értesülünk, hogy a miniszter nem látott eddig tisztán a primár elleni panaszokban, amelyeket jórészt csak a lapokból ismert. Ezek a cikkek pedig annyira tarkítva voltak — informátorunk szerint — személyi vonatkozásokkal, hogy a tárgyi adatokat nehéz volt bennük feltalálni.

Az utóbbi hónapok akciója azonban sok anyagot szolgáltatott annak megállapítására, hogy Várhelyen a közhangulat rendszerezelmégesítésének könnyen megszüntethető okai vannak. Főleg nagy sullyal eslek a megítélés mérlegébe a kormány előtt azok a külföldi újságcikkek, melyek a romániai állapotokat s ezeknek kapcsán belső ipari és kereskedelmi politikánk jellemzésére a marosvásárhelyi speciálisan érdekes és furcsa viszonyokat tárgyalták.

Igy jutott a kormány arra a jobb meggyőződésre, hogy a nemzetiségeket elkese-ritő s kifelé káros hatást kiváltó primári politikának sürgősen véget vet.

Bár a jelenlegi primár utódját a polgármesteri székekkel megkínált egyének elutasító magatartása miatt a kormány nehezen találja meg, ma mégis remény van már arra, hogy néhány héten belül a primár-kérdés megoldást nyer. A belügyminiszteriumban ugyanis felkínálták a marosvásárhelyi primári állást Krécu György dr. jelenlegi árvaszéki elnöknek, aki csak az esetben volna azt hajlandó vállalni, ha a nemzeti párt elnöke — akinek hívei közé tartozik Krécu is — Maniu Gyula, nem emel ellene kifogást. Krécu a kormányzótanács idején Udvarhely vármegye alispánja volt. A magyar impérium alatt Aradvármegyében mint árvaszéki ülnök teljesített közzolgálatot s a nemzeti-

ségek iránt megértő szellem irányítja mai működését is.

A vásárhelyi primári szék másik komoly jelöltje Kőváry Demeter, Dicsőszentmárton város volt polgármestere, aki egyforma rokonszenvnek örvend valamennyi párt előtt s kiváló politikai érzékeléssel megszerezte a nemzetiségek rokonszenvét is. Dicsőszentmártoni működése alatt elsőrendű közigazgatási szakembernek bizonyult, s az állam érdekét mindig összhangba tudta hozni a kisebbségek érdekeivel. Kinevezése egyetlen csapásra megszüntetné az elégedetlenséget és a sok visszafojtott keserűséget.

Ugy tudjuk, hogy Tatarescu kisebbségi miniszter marosvásárhelyi tartózkodása során a primárkérdés is eldőltre jut.

Még mindig nincs rend a megszállott német területeken

Nem hajtották végre az amnesztia-rendeletet

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A megszállott német területeken a londoni konferencia határozatai nyomán csak nehezen áll helyre a rend. Az Ere Nouvelle szerint a megszállott területek németjeinek adott amnesztia-rendeletet még mindig nem hajtották végre. A haditörvényszékek még mindig Poincaré szellemében dolgoznak. A lap felszólítja a kormányt, hogy vessen véget a botrányos állapotoknak, s vegye fel az erkölcsi és anyagi kapcsolatokat Németországgal.

A Ruhrvidéken a francia kormány erőlyes intézkedése is eddig mindössze ötvenegy letartóztatott német állampolgár nyerte vissza szabadságát.

Ugyanekkor a stettini fogházból négy elítélt megszökött, köztük Kavos, a védrendőrség volt tagja, akit Graaf belga hadnagy meggyilkolásáért halálra ítélték.

Adásvételi üzlet megvesztegetett orvosszakértőkkel

Hat év óta huzódó pör, amelynek vége az orvosszövetség előtt játszódik le

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok munkatársától.) Érdekes és éppen hat év óta huzódó pörben hozott ítéletet a kolozsvári ítélőtábla, amelynek aktái azonban nem fejeződnek be az ítélettel és valószínűen széles mederben kavargja majd fel a hullámokat.

Székely Klára tanítónő 1917. év augusztusában eladta Malom-u. 14 szám alatti házát Léb Simon koresmárosnak, azzal a kikötéssel, hogy a házban neki életfogytiglan egy szobát biztosítanak száztizenöt ezer koronáért. Székely Klára a szerződés aláírásakor is örök ítélt hitelében szenvedett, úgy, hogy ugyanazon év decemberében hivatalosan gondnokság alá helyezték.

A szerencsétlen nő, aki valószínűen nem volt tudatában tettének, amikor házát elkötyvetelte és Giurgiu János ügyvéd útján beperelte Léb Simont azzal az indoklással, hogy a szerződés megkötésekor nem volt beszámítható állapotban. Az ítélőtábla 1921-ben kihallgatta szakértőként dr. Cioban Virgü és dr. Benedek László orvosokat, akik azonban ellentétes véleményeket adtak, Cioban beszámíthatatlannak nyilvánította Székely Klárát, Benedek ellenben kijelentette, hogy a szerződés megkötésekor teljesen normális volt és a tábla ennek alapján a keresetet elutasította. Ugyancsak Léb Simon javára döntött a bukaresti legfőbb semmítőszék is és rendes körülmények között az ügy ezzel belett volna fejezve.

Az ítélet után azonban dr. Cioban Virgü érdekes dolgokat mesélt a felperes ügyvédjének Giurgiu doktornak és dr. Cimponeriu vezértitkárának. Elmondotta, hogy Léb Simon Benedek Lászlót megvesztegette, hogy orvosi véleményét tendenciózusan alkossa meg, sőt Benedek őt is megkörnyékezte, hogy nyolcezer lejtért Léb Simon javára nyilatkozzék. Cioban kijelentése nyomán 1923. márciusában dr. Giurgiu János Székely Klára megbízásából perújítási kérelemmel fordult a táblához, amely a kérést azon a címen utasította vissza, hogy Benedek László ellen a megvesztegetés miatt büntügyi ítélet nincs. Később a semmítőszék másképpen döntött, utasította a táblát, hogy a perújítási kereset alapján tárgyalja le újra Székely Klára contra Léb Simon ügyét.

A rendőrség közben kihallgatta Cioban doktort, aki kihallgatása során beismerte azokat a dolgokat, amelyeket Cimponeriu vezértitkárval és Giurgiu Jánossal közölt. A tárgyaláson azonban, amelyen a Magyarországra repatriált Benedek László is megjelent, aki ellen éppen repatriálása miatt nem lehetett a büntügyi eljárást lefolytatni, Cioban visszavonta vallomását, elmondta, hogy Benedek csak annyit mondott: «Ezen az ügyön szépen fogok keresni, te is megkereselsz vagy nyolcezer lejt» érve ezalatt, hogy a tábla ennyit ítél majd meg a szakvéleményért, kijelentette hogy ő pszichiátriához tulajdonképpen nem is ért, vallomására esküt tett és a tábla, bár Uretea György dr. egyetemi tanár megerősítette Cioban első szakértői véleményét, Székely Klára keresetét ismételt elutasította.

Giurgiu János a napokban az orvosszövetségnél feljelentést tesz Cioban Virgü dr. ellen, mert hozzájárult akkor, hogy Léb Simon, a még ki sem fizetett száztizenöt ezer koronáért birtokolja Székely Klára ma kétmillió lejt érő házát és természetesen a semmítőszéknél is megfélebezi a tábla döntését.

Ahogy engem ver az Isten...

Várady Aladár országszerte ismert dala.
Moravetz-kiadás, mindenütt kapható!

Autó kisorsolás.

I-ső díj 36 H. P. 6 üléses luxusautó teljesen jókarban, II-ik díj 10.000 lej, III-ik díj 5000, IV-ik díj 2500, V-ik díj 1500 és VI-ik díj 1000 lej.

1 jegy ára 250 lej.

Jegyek kaphatók:

Brassóban: a Korona-szálloda portásánál,
Csikszeredán: Kovács-drougériában

A kisorsolás 1924 október 12-én fog megtartani Csikszeredában. — A kisorsolás eredménye e lapban fog közétettni.

5654

Politikai harcok a kolozsvári ügyvédi kamarában

Miért mondott le Suciú János dékán — Az Infratirea támadása — Allítólag Francu Amos keveri a kártyát — Amikor még Suciú és Francu Amos fegyvertársak voltak

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok munkatársától.) Kolozsvár közönsége körében élénk feltűnést keltett, a lapok is irtak róla rövidesen, hogy Suciú János a kolozsvári ügyvédi kamara dékánja tisztségéről a liberális sajtó támadásai miatt lemondott és hogy a kamara e hó 21-én új dékánt választ. Kevesen ismerik azonban az ügy kulisszatitkait, amelyek egy egész esztendőre visszanyulnak és amelyek élénken dokumentálják az itt uralkodó és befolyásukat minden téren éreztető állapotokat.

Körülbelül egy esztendővel ezelőtt történt, hogy Suciú János és Amos Francu kolozsvári ügyvédek közös platform alapján megbuktatták dr. Pop ügyvédi kamarai dékánt és helyébe fegyvertársát kijátszva Francu Amos került. Hogy Suciút megvigasztalja, megalakította az ügyvédszövetséggel hadilábon álló ügyvéd allianszot, amikor azonban itt választásra került a sor, merész lendülettel itt is maga ült az elnöki székbe.

Ekkor váltak el véglegesen Suciú János és Amos Francu utjai egymástól és a mikor a kolozsvári ügyvédek intervenciójára Dobrescu Demeter az ügyvédszövetség elnöke megsemmisítette az előbbi választást, az elnöki székbe Francu Amos ellen Suciú János dr. került.

Az az ellentét, amely Suciú és Francu Amos között fennállott eredményezte az ügyvédi kamarában kiéleződött politikai harcokat és Suciú lemondását. Köztudomásu, hogy Avram Jancu huszonöt éves korában Marosvásárhelyt ügyvéd volt és ezért a kolozsvári ügyvédi kamara is ki akarta részét

venni az ünnepeiből, Suciú János felkérte a szövetség elnökét Dobrescu Demetert, aki kiváló szónok, hogy legyen a nagy napon a kamara vendége, vezesse a közgyűlést és tartson emlékbeszédet Avram Jancu felett.

Az ügyvédi kar örömmel vette tudomásul, hogy Dobrescu a meghívást elfogadta, azonban az Infratirea, állítólag Francu Amos intenciói alapján megtámadta Suciút, hogy miért hozta le a parasztpártból kilépett és a Nemzeti Párthoz közeledő Dobrescut, miért csinál reklámot neki, amikor Erdélyben is volnának ügyvédek, akik hivatottan hódolhatnának Avram Jancu szellemének.

Ez a támadás okozta azután, hogy a disz közgyűlésen nem Dobrescu, hanem Suciú elnökölt és, hogy Dobrescu bár meghívója volt, nem kapott helyet a királyi ebéden. Az Infratirea azonban nem elégedett meg elért sikerével, hanem folytatta Suciú ellen támadásait, mindenképpen politikát akart keverni az ügyvédek eddig politikamentes testületébe, úgy, hogy Suciú János dr. tisztségéről lemondott. Mint értesülünk, a kolozsvári ügyvédek elégtételt akarnak szolgáltatni a volt dékánnak és szeptember 21-ki rendkívüli közgyűlésen újra dékánná választják.

Munkatársunk ma felkereste az ügyben állítólag szereplő Francu Amos ügyvédet, aki azonban eddigi szokásaira hivatkozva nem nyilatkozott szerepéről a kamara belharcainak felidézésében. Kolozsvár ügyvédei pedig érthető izgalommal várják az érdekes ügy fejleményeit.

Nem tárgyalunk magyarul

Városi tanácsos, aki botrányt csinál a magyar nyelv miatt

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Róna Dezső, a nem éppen boldog emlékező aradi szinigazgató tudvalevőleg felajánlotta összes diszleteit megyéire az aradi városi tanácsnak. A tanács nem is zárkózott el a tervtől és megkezdte a tárgyalásokat ebben az ügyben Rónával. Először szombaton kellett volna a tárgyalásnak megtörténnie, de egy tipikus jellemző eset meghiúsította az első ülés eredményre vezető tárgyalásait. Nem fűzünk megjegyzést, vagy észrevételt az esethez, csupán megemlékezünk róla: ez is megtörténhetik.

A tanács szombat délelőtt, Anghel István polgármester szobájában egybegyűlt és megjelent ott Róna Dezső is. Anghel polgármester, aki egyike a legelőékenyebb és legközvetlenebb köztisztviselőnek, természetesen találta hogy a magyar szinigazgatóval magyarul tárgyaljon, különösen akkor, amikor az összes tanácsstagok is kitűnően beszélik ezt a nyelvet. Udvariasságon kívül gyakorlati szempont is vezette a polgármestert, aki nem akarta hogy a döcögős nyelvtudású és kellő román gyakorlatl nem rendelkező Róna miatt elhúzzák és nehézzé tegyék a tárgyalás menetét. Alig kezdett azonban Róna beszélni, felugrott az egyik tanács tag dr. Olariu tanácsos és magából kikelve követelte, hogy a román városi tanács román nyelven tárgyaljon. A buzgó városatyja nem ismert kegyelmet és akárhogyan csitították, nem állt el kivágatótól. A polgármester kénytelen volt engedni és felszólítani Rónát, hogy románul beszéljen. Róna, tekintve hogy alig bírja a nyelvet, nem tehetett eleget a felszólításnak és ügyvédje sem érezte elég erősnek magát arra, hogy a nyelvtudásával a szigorú Olariu tanácsos kritikáját kiállja. Ezért tolmács hiányában el kellett halasztani a tárgyalást egy közelebbi napra, amikor ha Rónának sikerül megfelelő tolmácsot találni, talán meghallgatja a városi tanács.

Jugoszlávia és az idegen munkások

Az osztrák kormány demarsche-a Belgrádban az osztrák állampolgárok Jugoszláviából való kiutasítása miatt

BÉCS. (A Brassói Lapok bécsi tudósítójától.) A nagynémet néppárt megbízásából Hampel dr. és Grailer képviselők az osztrák nemzetgyűlésben interpellációt terjesztettek be a külügyminiszterhez, osztrák állampolgároknak Jugoszláviából való kiutasítása miatt.

Néhány nap előtt az agrárreform új belgrádi minisztere rendeletet intézett a földbirtokosokhoz, hogy egy hónapon belül bocsássák el a külföldi

munkásaikat, egyébként birtokaikat szekvesztrálni fogják. Ezt megelőzőleg az osztrák állampolgársággal bíró ipari és kézmű munkásokat már kiutasították. A nagynémet képviselő ebben az ügyben írásban a következő interpellációt intézték az osztrák kormányhoz:

— Milyen lépéseket tett eddig a kormány a belgrádi kormánytól a történetek ügyében? Milyen ellenrendszabályokat hajlandó a kormány alkalmazni az Ausztriában élő jugoszláv állampolgárokkal szemben?

Diplomáciai helyről egyébként arról értesülünk, hogy a belgrádi osztrák ügyvivő írásban bejelentette Marinkovics külügyminiszternek, annak Genfben történt elutazása előtt, hogy a közeli napokban külön osztrák delegáció érkezik Belgrádba, amely tárgyalni akar a kiutasítások visszavonása és általában egy külön osztrák-jugoszláv kivándorlási konvenció megkötése ügyében.

Felemlik a belföldi postatarifát is

(A Brassói Lapok bukaresti tudósítójától.) A posta és távirata igazgatóság, most, hogy a külföldi tarifát az aranyparitásra emelte, behatóan foglalkozik a belföldi tarifa felemlésének kérdésével is. Az emelés már a legközelebbi jövőben várható, s az valószínűleg negyven százalékos lesz.

Vége felé közeledik Zimmermann diktátorsága

BÉCS. (A Brassói Lapok bécsi tudósítójától.) Az osztrák helyzet egyre bonyolultabb lesz. Mértékadó körökből arról értesülünk, hogy maga Seipel kancellár is ragaszkodik Zimmermann dr. távozásához és a népszövetség delegátusai előtt hangsúlyozta, hogy a genfi megállapodásokhoz ragaszkodik és okvetlenül kívánja, hogy az év végén szűnjék meg Ausztria gazdasági ellenőrzése.

A genfi megállapodások után, tudvalevőleg, az osztrák parlament elfogadta az ugynevezett felhatalmazási törvényt, amelyet a szanálás érdekében a kormánynak és a népszövetség által kiküldött főbiztosnak különleges jogokat biztosít. Ez a felhatalmazás az év végén jár le és ha a népszövetség is ragaszkodik Zimmermann további diktátorságához, a parlamentnek meg kellene hosszabbítani a december 31-én lejáró felhatalmazási törvényt. A helyzet azonban úgy áll, hogy nemcsak az ellenzéki szociáldemokraták, de a koalíciós kormány résztvevői keresztényszocialisták és nagynémetek sem akarnak tudni Zimmermann missziójának meghosszabbításáról és nem hajlandók a törvény meghosszabbítását megszavazni. Ilyen körülmények között a helyzet egyre válságosabb lesz, senki sem akar engedni és így a nyílt harc kitörése elkerülhetetlennek látszik.

HIRES

Szombat, szeptember 13.

Katolikus naptár: Amát püspök. — Protestáns naptár: Amát. — Görög naptár: Augusztus 31. Boldogasszony ölv. — Izraelita naptár: 5684. Elul 14. Szabbath: Kí Theze.

A nap kel 5 óra 53 perckor, nyugszik 18 óra 31 perckor.

Holdtölte pontban 9 órakor.

Időjárás: Változékony, szeles, hűvös idő várható helyenként esővel.

Szeptember 15

Felhívjuk tisztelt előfizetőink figyelmét erre a dátumra. Kérjük azokat, akiknek előfizetése ezen a napon lejárt, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a posta késedelmes kézbesítése miatt a lapküldés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre	600 lej
Félévre	320 lej
Negyedévre	170 lej
Egy hónapra	80 lej

Tisztelettel:

A Brassói Lapok kiadóhivatala.

— **Károly trónörökös Kolozsváron.** Kolozsvárról jelentik: E hó 13-án és 14-én Károly trónörökös Kolozsvárról lesz, hogy részt vegyen a sporttelepen lezajló galamb-lövőversenyen.

— **Idegen állampolgárságu színészek kaphatnak játszási engedélyt Romániában.** Szatmári tudósítónk jelenti: Márkus István az erdélyi színházak művészeti felügyelője tegnap megjelent a szatmári színházi bizottság ülésén és ott több érdekes kijelentést tett. Így hangsúlyozta, hogy a miniszter a koncessziók kiadásánál nem a magyar színház leépítését tartotta szem előtt, hanem ellenkezőleg azt kérte, hogy a magyar színházakat a legmodernebb színvonalra emelje. Közölte, hogy az egyes városoknak a társulatok ellenőrzéséhez a legmegszelbemenő joguk van, amit a koncessziókban kikötött szankciók biztosítanak. Márkus felügyelő kijelentette azt is, hogyha a szükség kívánja idegen állampolgárságu színészek mindig kaphatnak játszási engedélyt. Végül a színházi bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a város részére kibérüljön Szabadkay volt színházgató hatalmas könyv és díszlettárát.

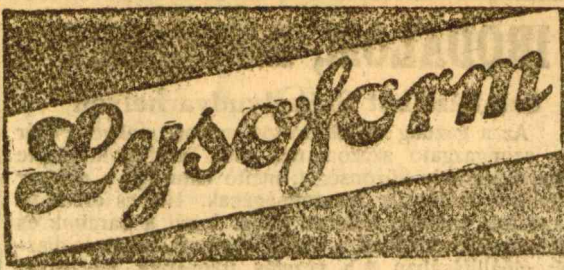
— **Síremléket állítanak Jókai Mórnak.** Buda pestről jelentik: Magyarország nagyszerű költőjének, Jókai Mór emlékének megörökítésére felállítandó síremlék pályázatot írt ki a napokban a képzőművészeti tanács. Az elfogadott műveket 250 200 és 100 aranykoronával díjazták.

— **A Brassói Székely Társaság szeptember hó 17-én, szerdán este 8 órakor a «Fehér bárány» külön termében rendes ülést tart.** Minthogy ezen az ülésen kell az okt. 18-iki estély rendezésének részleteit megbeszélni, és munkálatait előkészíteni, az elnökség felkéri a társaság hölgytagjait is, hogy jelenjenek meg teljes számban és vegyék ki részüket a nemes munkából ezuttal is úgy, mint eddig mindenkor.

— **Fehér Anna.** A Brassói Székely Társaság október hó 18-án műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez a Vigadó összes termében egy fellátható tanoncotthon javára. József Domokos szakavatott vezetése alatt városunk legjobb műkedvelői fogják ez alkalommal felteveníteni a «Fehér Anna» című pompás népszínművet, mely annak idején a budapesti színpadon is nagy sikert ért el. A Székely Társaságnak ezen az estélyén nemcsak Brassóból, de a környékről is mindenkinek ott kell lennie, aki a társaság nemes törekvésének barátja.

Tökéletes szabású ragiának csak NEUMANN-nál.

— **Sikerrel járt a szatmármegyei rokkantak akciója.** Nagykarolyi tudósítónk jelenti: A Brassói Lapok több ízben foglalkozott azzal, hogy a szatmármegyei rokkantakat számtalan igazságtalanság és sérelem érte a földosztással kapcsolatban. A rokkantak küldöttségét menesztettek Bukarestbe, A küldöttség vezetője Lilienfeld Lipót volt, aki magával vitte a rokkantak memorandumát, melyben szigorú vizsgálatot követeltek és követelték, hogy őket is részesítsék földben. A küldöttség már hazatért Bukarestből, honnan magával hozta a felülvizsgálatot elrendelő miniszteri rendeletet.

— **Birtheimer Henrik 25 éves jubileuma.** Ma ünnepelte meg városi szolgálatának huszonötödik évfordulóját Birtheimer Henrik, a városi katonai ügyosztály nyilvántartója. Ebből az alkalomból tisztviselőtársai aranygyűrűvel, a Városi Tisztviselők Egyesülete emléklappal és a városi zenekar egy szerenáddal kedveskedett a rokonszenves tisztviselőnek.

— **Langa Rescanu bemutatózott a görög államfőnek.** Athénből táviratozzák, hogy Langa Rescanu Románia ut. athéni követe ma mutatta be megbízó levelét a görög köztársaság elnökének.

(*) „Asszonyszívek”. Várkonyi Mihály. Dorian film szept. 14—16-án a Modern Mozgóban.

— **Kiraboltak és levelköztettek egy kisajátítási bizottságot.** A regáti Durestor megyében egy rablobanda megtámadta a kisajátítási bizottságot, amely automobilon Carasachioiu község felé tartott. A banditák puskalövésekkel megállásra kényszerítették az autót, s mikor felszólításukra a bizottság tagjai kiszámoáltak, mindnyájukat meztelenre vetkőztették, ellop-ták értékeiket s a kisajátításra vonatkozó minden iratot. Mikor a banditák megtudták a kifosztottak nevét, bocsánatot kértek s azt mondták, hogy nem őket akarták megtámadni, hanem a szomszédos faluban dolgozó másik bizottságot. Az elrabolt pénzeket azonban nem adták vissza. A rablók ezután eltűntek a közeli erdőben. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz a vakmerő rablók után.

(*) A Klein József és Fia cég árai — versenyárak.

— **A sepsiszentgyörgyi református nagygyűlés.** Az erdélyi református egyházkerület most folyó sepsiszentgyörgyi lelkesíti értekezletével kapcsolatosan f. hó 14-én, vasárnap délután megtartandó református nagygyűlés időpontját a rendezőség megváltoztatta és a gyűlés kezdetét az eredetileg megállapított délutáni öt óra helyett délutáni három órára tette. A rendezőséget erre az intézkedésre az a cél indította, hogy a nagygyűlésen résztvevők kellő időben elutazhassanak Sepsiszentgyörgyről és ne legyenek kénytelenek a késői éjjeli órákban induló vonatokat igénybe venni.

(*) „Asszonyszívek”. Várkonyi Mihály. Dorian film szept. 14—16-án a Modern Mozgóban.

— **Tűz Derestyében.** Ma reggel nyolc óra körül Derestyében Moosa György házában tűz tört ki, amely elpusztította a csúrt. A további veszedelemnek azonban a kivont tűzoltóság elejét vette.

(*) Kinevezés a Generálánál. Beck Alajos a Steana Romaniei biztosító társaság vezérigazgatójának Bukaresti Generala biztosító intézet igazgatósága az egész ország részére szervező titkárává nevezte ki Marosvásárhely székhellyel. Beck Alajos régi kipróbált szakember, akinek eredményes szolgálatát honorálta a Generala e kinevezéssel.

Gyere be rózsám...

Operettbemutató a kolozsvári Magyar Színházban.

Az első operettbemutató remélem nem viseli magán a szezon következő előadásainak bélyegét. A darab teljesen nívótlan és még az ugynevezett üres operettekénél is üresebb. A közönség jól mulat, mert a színészek minden szavukkal, gesztusukkal és arcfinorításukkal (mert ennél a darabnál arcfinorokra is szükség van) a nevetgetésre törek-szenek és hogy ez sikerül, az legnagyobb részt az ő érdemük. A darabban fehérnemű kiállítás is szerepel. Biztos vagyok benne, hogy csak ez két-három táblás hazat garantál.

A színészek közül Bányász István vitte a darabot, ő volt az előadás primadonnája és becsülettel megállta a helyét. Drámai jelenet is pompásan sikerült. Kár, hogy a táncban nem hoz újat, tavalyról jól ismer-jük minden mozdulatát. Zöldhelyi, Ihász, Tompa, Dajka passzív szerepeikben nem sokat produkáltak, Erényi Böske, az új szubrett pedig erősen igyekezett az előadás nívóját rontani. (ty.)

— **Eltűnt flu.** Marcu György őrmester Porond ucca 3. szám alatti lakos megjelent a brassói államrendőrségen és eladta, hogy Miklós nevű 9 éves fia tegnap reggel eltűnt hazulról és azóta nem került elő. A rendőrség megindította a nyomozást.

(*) „Asszonyszívek”. Várkonyi Mihály. Dorian film szept. 14—16-án a Modern Mozgóban.

— **Megrontotta az inasát.** Bestiális aljassággal elkövetett bűnügy foglalkoztatja a brassói államrendőrséget. Tegnap feljelentést tettek a rendőrségen, amely szerint Dragota Konstantin Csatorna ucca 2. szám alatti bodegás, aki beteges hajlamairól ismeretes, a nála alkalmazásban levő Renner Miklós inas gyereken merényletet követett el. A fiatal gyereket az eset után orvosi vizsgálatnak vetették alá, amely megállapította, hogy Renner az állatias tett következtében súlyos betegséget kapott. Beszállították a polgári kórházba, míg Dragotát a rendőrség letartóztatta és az ügyesség kezére adta.

(*) Jó minőségű árak és meglepően olcsó árak jellemzik a Klein József és Fia cég végeladását.

— **Öngyilkos őrmester.** A brassói katonakórházban az elmúlt éjszaka féltizenkét órakor öngyilkosság történt. Mogos György őrmester felakasztotta magát és meghalt. Az őrmestert néhány hónappal ezelőtt menesztették a hadseregből, amit annyira a szívére vett Mogos, hogy teljesen a zűlésre adta magát. Öngyilkosságát is ittas állapotban követte el.

(*) „Asszonyszívek”. Várkonyi Mihály. Dorian film szept. 14—16-án a Modern Mozgóban.

— **Főbelötte magát Mª May leánya.** Badenből táviratozzák: Mia May a híres mozsizjénző leánya. Eva May tegnap főbelötte magát. A huszonhárom éves fiatal asszony azért határozta el magát végzetes tetteire, mert már három ízben férjhez ment és mind a három házassága szerencsétlenül végződött. Az utóbbi időben Eva Mayon a buskomorság jelei mutatkoztak, míg tegnap annyira erőt vett rajta, az elkeseredés hogy egy észrevétlen pillanatban főbelötte magát.

(*) „Asszonyszívek”. Várkonyi Mihály. Dorian film szept. 14—16-án a Modern Mozgóban.

— **Alapítvány a nagyenyedi iparos aggmenház javára.** Nagyenyedről írják: A nagyenyedi Iparos Onképzőkör derék elnöke, Kunsch Antal asztalosmester és butorraktáros 1000 lej alapítványt tett az enyedi elagott és elszegényedett iparosok aggmenháza javára. A dicséretes cselekedet remélhetőleg biztató példaként foghatni Nagyenyed tehetős iparosainak körében.

— **Koszorúmegváltás.** Papp Julesa elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás címén Papp György és Papp András 100—100 lejt adományoz a ref iskolák részére.

(*) Akar minőséget és árat illetően jól járni? Vásároljon a Klein József és Fia cégnél.

— **Halálozás.** Nagy Béla m. kir. vámtiszt Salgótarjánban elhunyt.

— **Teozofikus kongresszusa.** Arról értesülünk, hogy a «Fratia» román teozofikai kör kezdeményezése folytán ez év november 8-án és 9-én lesz Bukarestben Nagyrománia első teozofikai kongresszusa. A kongresszus helyét, napirendjét az elnökség később közli. Felvilágosításokkal szolgál a kongresszus titkára, A. M. Morel, Bukarest, Str. Carageale 30-a.

— **Modern Mozgó.** Ma pénteken és szombaton «Sámson gyermekei» kalandor dráma és két felvonás Zigotto vigjáték szerepel az előadáson. A Sámson gyermekei a legújabb Luciano Albertini filmek közül való és ami bámulatos és csodával határos artista és akrobata mutatvány csak elképzelhető, ebben a filmben mind benne van. Vasárnap Várkonyi Mihály férfias és szép játékkal az «Asszonyszívek» című Dorian filmben fog hűvének kimondhatatlan gyönyörűséget szerezni. Partnere a szépséges Mary Kid. Vasárnap délelőtt a gyermekvilág szórakoztatására egy 7 felvonásos Maciste képet vetítenek.

— **Meghívó.** A brassói róm. kat. nőegylet folyó hó 12-én (pénteken) délután 5 órakor tartja rendes ülését a növédelmi irodában. Kérjük a tagok pontos megjelenését. Az elnökség.

— **Apolló Mozgó.** A Tutankhamen árnyékában című film óriási tetszést keltett. A kiállítás pazan gyönyörű, a szereplők tökéletes munkát végeznek, különösen Carmen Myers az, akiről elragadóssal beszél a közönség. A film még ma és holnap marad műsoron.

(*) **Szabásmintás divatlapok legújabb számai** megérkeztek a Brassói Lapok könyvosztályába. Die Schöne Wienerin 30 lej, Record 30 lej. — Megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. Viszonteladónak megfelelő rabatot adunk.

Meztelenül és pap nélkül temetik el a nagyváradai kórház halottjait

NAGYVÁRAD. (Saját tudósítónktól.) Papp János egyszerű munkásember volt, míg meg nem öregedett s 79 esztendejével súlyos vesebajjal a biharmegyei köz-kórházba nem került. Ottan ápolták hetekig a jó-ságos sveszterek, ámde sem kórházi orvosság sem ápolás a természet romboló munkáját megállítani nem tudta és Pap János néhány nappal ezelőtt meghalt. A kórházban mostanság sok a beteg, kevés idő és kevés gond jut egyre, — Papp Jánossal is gyorsan kellett végezni. Lehúzták róla szépen a kórházi ruhát és az elkészített keskeny deszkakoporsóba anyaszült meztelen fektették bele. A koporsó drága, a sírhely is pénzbe kerül, Papp János pedig ingyen beteg volt; tehát, hogy minél kevesebb helyet foglaljon el és így minél kevesebbe kerüljön, az oldalára fektetve helyezték a koporsóba és a legegyszerűbb halottaskocsin, minden egyházi szertartás mellőzésevel gyorsan kivitték az olaszii temetőbe, ahol hamar elföldelték és úgy siettek, az egyszerű, szegény öreg ember temetésével, hogy még a fejfájára is csak annyit irtak rá ceruzával, hogy »Papp J. 79 é.«

A sírásó ráhányta a koporsóra a göröngyöket s ha ennek a derék embernek, aki ismerte a halottat és tudta, hogy az özvegye az Irzsebet-ut 8 sz. alatt lakik, eszébe nem jut, hogy az asszonyt értesítse férje eltemetéséről — az özvegy talán még ma sem tudja, hogy a férje meghalt.

Ez pedig nem az első eset a köz-kórházban elhalt emberek minden humanitást, kegyeletet, vallásos érzést felrugó eltemetésében. A kórházban rendszerré vált, hogy az ott elhaltakat teljesen ruha nélkül temessék el s mivel a legtöbb esetben vidékiek halnak el a kórházban, akiknek hozzátartozóit nem tudják idejében értesíteni — ha egyáltalán eszébe jut ez a kórházban valakinek, — hogy a kórházi ruhát a halott saját ruhájával pótolják, — a szerencsétlen ember ruha nélkül, az utolsó szentségek felvétele nélkül és papi beszterelés nélkül kerül a temetőbe.

Az olaszii temetőben negyedóra alatt több mint negyven olyan többé kevésbé egészen új sirt találtunk, amelynek fejfájáról a ceruzairást lemosta az eső. Találtunk egy új fejfáját, amelyre papírból kivágott két betű volt ragasztva, semmi más jelzés nem volt rajta.

De nemcsak a temetések körül történnek ilyen kegyeletstört és minden bizonnyal ha nyagságból származó visszaélések, — hanem rendszerré vált az is, hogy a köz-kórházban elhalt betegek ruhái, amit magukkal vittek a kórházba, szőrin-szálán eltűnnek, mint a hogy eltűntek a Papp János ruhái is. Sürgős vizsgálatot kérünk, mert az még sem járja, hogy a Biharmegyei köz-kórházban — akkor amikor a regétől is Nagyváradra jönnek kultúrívót tanulmányozni, — ilyen sötét balkáni állapotok uralkodjanak!

TANÜGY

E rovatunk díjtalanul rendelkezésére áll minden magyar tanuló romániai iskolának.

Beiratások a temesvári zsidó-lyceum összes intézeteiben (fiú és leánylyceum, felső kereskedelmi iskola, melyek mind nyilvánossági joggal bírnak) olyan tanulók számára, akik eddig más intézetekbe jártak, legkésőbb szeptember 19-ig eszközöltek. A javító vizsgálatok 15-én, a rendes tanítás 21-én kezdődik.

A brassói magyar evangélikus egyház-köztség hatosztályu elemi iskolájába be lehet iratkozni mindennap délelőtt 11 órakor, a Lópiacz 34 sz. a levő lelkészi irodában El kell hozni a születési, himnológiai és a múlt tanévről szóló iskolai bizonyítványt.

Brassó városi ipari tanonciskola. A beiratkozások eszközölhetők hétfőtől, szept. 15-étől péntekig, szept. 19-éig, este 6 órakor a régi »Honterus« gimnáziumban, később az igazgató hivatalos óráin, hétfőn és szerdán este 7—8 óráig. A tandíj egész évre 300 lejre, egy félévre 150 lejre van. Minden tanulóknak a felvételnél magával kell hoznia a megelőző év értesítőjét, illetőleg az utolsó iskolai bizonyítványt és le kell fizetnie legalább a félévi tandíjat, valamint 10 lejt az ellenőrző könyvecskéért. Az igazgatóság.

KAVIAR A LEGJOBB HETILAP

IRODALOM, MŰVÉSZET

Színházi hét Székelyudvarhelyen

Az a gazdag és változatos műsor, mellyel Fehér Imre színigazgató szezonjának első hetében meglepte Székelyudvarhely közönségét, méltó tanu-ága a magyar színjátszás kulturális hivatottságának. Helyes érzék és szakavatott műzítés jellemzi Fehér Imrét a darabok és erők megválasztásában, a korhű jelmez, ruhák és diszletek előállításában s a vezetés irányában, melyekkel nemcsak dicsőséget aratott, ugrásszerű haladást tanusított, hanem amelyekkel a kulturális hivatást szolgáló vidéki színészetet is teljesen kielégítő nivóra emelte.

Egy hét színházi eseményeinek összegezéséekppen megállapíthatom tehát, hogy Székelyudvarhely közönsége a legnagyobb elismeréssel adózik Fehér Imre és társulata iránt, melynek tagjai a tudás és tehetség színvonalán állanak. Görög Olga koloratur énekesnőnek tiszta csengő, érces, kellemesen színező hangja, R. Farkas Idának az érzelmhullámszerű stilszerűen visszatükrözött kifejezésjeljes játéka, Fekete Rózsi szubrettnék frissessége, Gaál Sándor táncos-komikusnak állandó derűt-keltő, jóízű és választékos humor tanúsító játéka, Ross Jenő bonvivánnak elegáns megjelenése, Légrády Palinak különböző szerepekben brillírozó tehetsége városszerte az elismerés hangját váltotta ki a közönség körében. Nem kevésbé kiváló drámai előadó tehetség Szabados Árpád, a lelki emociók charakterisztikus érzékeltetője és a finoman műniaszó rendező, aki főképpen az Antonia, Trónörökös és Aranymadár című darabokban excellált. Kisebb szerepeiket jól játszták meg Boross Manci és Keresztési Mici, valamint az erős komikum felé hajló Somogyi Béla és Zsombory Sándor s a két-színűség és intrika kreálásában jártas Tarnay. A kar szereplése is kielégítőnek bizonyult.

Fehér Imre színigazgató tehát a hozzáfűzött követelmények tudatában jó társulatot szervezett, de nem ambíciója nem elégszik meg az eddig kifejtett teljesítményekkel s ezért társulatának nagyobb arányú kibővítését, ruhatárának és diszleteinek állandó gyarapítását munkálkodik, hogy teljes és minden igényt kielégítő vértézzel álljon majd Brassónak műpártoló, fejlett izlésű közönsége elé.

Budapesti írók Kolozsváron. A nagybányai telepen tartózkodó Perlrott Csaba Vilmos. Kmetty János, Korda Vince, Jándi Dávid, Dely Antal és Gruber Méri munkáiból az újságíró szervezet irodájában rendkívüli színes és értékekben gazdag kiállítás kiállítását rendeztek. A kiállításon mintegy hatvan darab, főleg grafikai műve van amelyek, ha nem is teljes mértékben, de mindenesetre előnyösen mutatják tehetségüket. Művésztük a kor szellemében él, világszemléletük új és értékes formanyelvük gazdagságát s kifejező. Perlrott Csaba Vilmos Krisztus feje szerves felépítésével s szuggesztív hatásával válik ki. Pastellvirágjai tarka színeivel vibrál, ami a kép összhatását kissé hátráltatja. Kmetty János kis vízfestményeiben a racionalizmust keresi s sokszor meglepő tömörséggel vetíti ki művészetét. Olajfestményei inkább studiumok. Korda Vince könnyen s gazdagon előadott művei közül női akt című olajfestményével mutatja erős festőtehetségét. Jándi Dávid utolsó vacsora című kis pastellje adja művészetének lényegét s mély csengésű színskálája szépségét. Tájkép pastelljei nem tudják annyira lekötöni s kissé illuzórikusan hatnak. Dely Antal vízfestményei színpompájukkal tűnnek ki, amelyek közül a fűrésztelép című a legteljesebb. Gruber Margit munkái meglepő férfias erővel hatnak s egységes látása sok szép értékeket hoz. Ha színharmóniája itt-ott nem teljes kiűnő rajzérzéke pótolja. A kis kiállítás sikerét biztosítja az a sok érték, amit a művészek ott felhalmoztak és amelyek méltóan reprezentálják azt a pozíciót, amelyet a magyar és az európai művészetben elfoglalnak.

(b. a.)

SPORT

Rendőrileg tilos a sportért lelkesedni

Aradon rendőrökkel hallgattatják el azt, aki az AAC-nek tapsol

ARAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Valószínűleg mindenki hallott már sportpolitikáról, sőt politikáról is, csupán azt vonjuk kétségbe, hogy bárki hallott volna olyan rendőri erőszakról, amely megtiltja valamely sport egyesületet való lelkesedést. Ezt a páratlan példát Arad állította fel az erdélyi, sőt a romániai sport történetében és hogy ne csak egy város gyönyörködhesék ebben a sportutításban, a maga egészében leközlőjük az esetet.

Vasárnap délután Arad egyik legrégebbi és legnépszerűbb sportegylete, az AAC bajnoki mérkőzésen összekerült a kevésbé régi, és durvaságai miatt nem épen népszerű Gloria CFR futbalcsapatával. Mindkét csapat erősen készült a mérkőzésre, mert veszedelmes ellenfél legyőzéséről volt szó. Természetes, hogy ez az esemény nagy közönséget vonzott ki a sportpályára és tekintve, hogy az AAC népszerűbb, mint a Glória a közhangulat inkább az előbbi csapatnak kedvezett.

Ez minden logikusan gondolkodó ember előtt természetes, ugyisint az is, hogy a mérkőzés vége felé, mikor az AAC 2:1 arányú győzelme már biztosra vehető volt, az AAC pártiak lelkes kiáltásokkal buzdították a lankadni kezdő csapa-

tot. Az egész tribün, ugyszólván egyhanguan, folyton hurruzott és a csapat nevét kiáltotta. Ez minden mérkőzésen a legtermészetesebb csupán egy olyan nagy ur, mint az aradi prefektusi titkár, nem tudja ezt elviselni.

A titkár ur, aki néhány Glória hívvel állt egy pahoilyban, már azt is államellenesnek találta, hogy egy magyar csapat le meri győzni a román csapatot. Azt pedig érzékeny idegei egyenesen nem bírták el, hogy ezt a csapatot még éljenezni is merik. A titkár ur egyre idegesebben és gyilkos-lóbban tekintgetett hátra, míg végre nem bírt magával, felugrott a székeről és egész képzelt tekintélye göggyével felrohant a kiabálókhoz. Utközben azonban a telepre kirendelt rendőrt is magával vitte, aki ugyan nem szívesen kísérte el a titkár urat de a parancsnak eleget kellett tennie.

A titkár parancsára a rendőrt az összes kiabálót leigazoltatta és amidőn azok között véletlenül egy olyan fiatalembert is találtak, aki magyar állampolgár volt, arra aztán lesújtott az ideges titkár teljes haraggal. Ráparancsolt a rendőrré, hogy a fiatalembert azonnal kísérje be a szigurancára és tartassa fogva. Ezt a beszámíthatatlan parancsot azonban a rendőrt nem akarta teljesíteni, ugylátszik a közjogról és személyes szabadságról még ő is többet tudott, mint a prefektusi titkár.

Erre a titkár ur meglegedett annyival, hogy az illető utlevelét magához vette és kijelentette, hogy azért a tulajdonos másnap délben jelentkezzen a szigurancán. Bucsuzól még hozzátette, hogy majd áttéteti a határon.

Nem tudjuk a szigurancán mit szólnak az esethez, azonban biztosak vagyunk, benne, hogy ott nem csinálnak kázust az esetből ennek a hatalmi túltengésben szenvedő ifjunak a kedvéért. Mi a magunk részéről csupán annyit fűzünk az esethez, hogy ajánlatosnak tartanók, ha a titkár ur ilyen gyenge idegekkel rendelkezik, hogy inkább valami csendes idegszanatóriumba üsse fel a tanját és nem a prefektus előszobájában, ahol az ügyek észszerű és némileg objektív intézésére egyáltalában nem alkalmasok olyan idegek, amelyek már a sportpályán is felmondják a szolgálatot.

A brassói kerület sorsolása

Két elsőosztályu egyesület nem nevezett

A brassói sportkerület labdarúgó szakosztályu kisorsolta az őszi bajnoki forduló mérkőzéseit. Az elsőosztályu bajnokságra öt egyesület, a másodosztályu bajnokságra négy egyesület nevezett be. Meglepo, hogy az Olympia és Coltea tartózkodtak a nevezéstől. Értesülésünk szerint a Coltea azért vonult vissza a bajnoki mérkőzésektől, mert egy 38. számu beadványára a kerülettől nem kapott választ, az Olympia pedig hivatalosan még csak meg sem okolta távolmaradását, magányilatkozatok szerint azonban hasonló okok miatt nem nevezett be a mérkőzésekre. E két egyesület eljárása a legnagyobb mértékben sportszerűtlen és azt nem lehet a kerület állítólagos hanyagságára való hivatkozással menteni. Ugy látszik, hogy ezek az egyesületek nem ismerik a szabályrendeletnek azt a pontját, amely szerint az az egyesület, amely saját akaratából nem vesz részt osztályának mérkőzésein, elveszíti osztályozását. Ezzel az eljárással tehát e két egyesület kiesik az elsőosztályból.

A sorsolás eredménye egyébként itt következik:

Első osztályu bajnoki mérkőzések:

Brasovia—BMTE Brassóban szept. 18. Ivria Hargita Brassóban szept. 21. Brasovia—Ivria szept. 25. Ivria—BTME Brassóban szept. 2. Hargita—BCFR Székelyudvarhelyen okt. 5. BMTE—BCFR Brassóban okt. 9. BMTE—Hargita Brassóban okt. 12. Ivria—BCFR Brassóban okt. 16. Hargita—Brasovia Székelyudvarhelyen okt. 19. Brasovia—BCFR Brassóban okt. 23.

Másodosztályu bajnoki mérkőzések:

Concordia—Sz. MTE Sepsiszentgyörgyön szept. 14. Vulturul—Lomás Segesváron szept. 21. Lomás Sz. MTE Köhalmon szept. 28. Concordia—Vulturul Sepsiszentgyörgyön okt. 5. Lomás—Concordia Köhalmon okt. 12. Vulturul—SzMTE Segesvár okt. 19. Uj labdaról a rendező egyesület tartozik gondoskodni. A sorsolási táblázatban előzőről szereplő egyesület a rendező.

Szívattyuk és alkatrészek

Garwenswerke, Wien,
gyártmányában

2084

KAMARYT & MEDER cégnél
BRAŞOV - TIMIŞOARA.

KÖZGAZDASÁG

Szatmármegye vendégipari munkaadói külön szövetséget alakítanak

Hanyagsággal vádolják a kolozsvári központot — Máramaros és Bihar megye külön csoportot alakít — Országos akció sörbojkott rendezésére

NAGYKAROLY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szatmármegyei vendégipari munkaadók hónapokkal ezelőtt népes gyűlést tartottak, amelyen többen kifogásolták szövetségük kolozsvári központjának működését. Ugyanakkor foglalkoztak az-
al is, hogy országos akciót indítsanak, sörbojkott rendezésére, mert a sörgyárak indokolatlanul túlságosan felemelkedtek a sör árát.

A sörbojkottot lehetetlenné tette az, hogy a központ megegyezett a sörgyárakkal abban, hogy a sörgyárak a Vendégipari Munkaadók Országos Szövetségének minden eladott hektóliter sör után két lejt fizet.

A szövetség erre a célra bélyegeket csináltatott. A bélyegeket minden hektóliter sörnél ki kellett volna adni a vendéglősöknek, kávéosoknak és a többi luxushelyek tulajdonosainak, hogy azok alapján beszovaltassák a két lejtet, azonban ez megakadt a kolozsvári központ gyámoltalanságán.

A szatmármegyei vendégipari munkaadók jelentékeny hányada most akciót indított, hogy az országos szövetségből kiváljon és Bihar- és Máramarosmegyével együtt, esetleg Szilágymegye bevonásával is, külön szövetséget alakítsanak.

Az akciót arra is kiterjesztik, hogy a sörbojkottot vonatkozó első határozatuknak megfelelően felszólítsák összes szaktársukat, hogy addig ne árussítsanak sört amíg a sörgyárak a sör árát le nem szállítják.

Pártérdek és országos érdek

Nem kell szószerint venni a bányatörvényt — Drága kölcsön, amit nem kértek

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az európai fokozódó gazdasági válságot nálunk érezhetőbbé és akuttá tette az a kormányzati rendszer, mely az ország összes gazdasági erőforrásait pártérdek szolgálatába állította. A kormánynak politikuma hatalmi és gazdasági érdekhajtásból állott. Eppen ezért bel- és külpolitikai baklövésai és sikertelenségei mellett is legjobban sebezhető oldala gazdaságpolitikái téren kereshető. Erzi és tudja a kormány is ezt s végső erőfeszítéssel kísérletezik a gazdasági feszültség enyhítésén, a krízis kijö-
résének eltolásán, hogy ezzel a maga életét és uralmát is meghosszabbítsa.

A kormány már hosszabb idő óta hajszolja az életét megnyújtó kölcsönt s a szabadságon levő Bratianu Vintila ezért választotta nyaralási üdülő helyéül a hősegtől sugárzó európai pénzügyi központokat.

Ugy látszik azonban, minden hiábavaló. A liberális kormány kölcsönt nem kap, mennie kell. A nagyhangú Viitorul pedig nem átalja előállni a régi mesével, hogy a kormánynak szándékában sem volt külföldi kölcsön felvételére. Ugy látszik nem vett tudomást arról a manőverről, melyet eltartó kegyeltjei indítottak, hogy a külföld pénzembereinek bizalmát újból megnyerjék s a közhangulatot a kölcsönkibocsátásra alkalmassá tegyék.

A kölcsöntárgyalások megkezdésével kapcsolatban Duca külügyminiszter intézkedéseket tett, hogy a külföldi sajtóban intenzív propaganda induljon meg e célra, mindenekelőtt Párisban. E célból a kereskedelmi és ipargügyi miniszter megbízta Popescu Cézár iparügyi igazgatót, hogy szerkesszenek cikkeket, melyekből a román földalatti termékeknek, iparnak kereskedelemnek, klimatikus gyógyhelyeknek és gyógyfürdőknek a gazdagsága és fejlettsége tűnjék ki. E cikkek javarésze a párisi „Illustration économique et financière” c. folyóiratban fog megjelenni Románia térképével mely az ország gazdagságait tünteti fel.

Előbb az angol és amerikai piacot próbálták megdolgozni. Nagy hangon világá kúrtolték hogy mennyire hamisak azok a híresztelések melyek szerint Románia nem gondol az angol kölcsönszelvények beváltására. Ép az ellenkezője igaz: hisz már át is utaltak az Angol Bank részére egy fél millió fontot, hogy az október elsején esedékes szelvényeket kifizesse. A Banca d'Italia részére is küldtek kilenc milliót hogy ezzel az Olaszországban kibocsátott román államkötvények első részletét kiegyenlítsék. Milyen pontos fizető lett egyszerre a liberális kormány! Előre fizet.

Oly irányban is megtették minden elképzelhető, hogy a külföldön Romániát rózsás színben tüntessék fel. Így a többek között Bratianu Vintilának és Constantinescunak a londoni „Financial News”-nek tett nyilatkozatai azt sejtetik, hogy még az odiózus bányatörvény módosítására job-
ban mondvá értelmezésére nézve is tárgyalások in-

dultak meg. A kereskedelmi miniszter ugyanis nyomatékosan hangsúlyozta, hogy Bratianu bányatörvényét nem kell minden esetben szószerint venni s hogy olyan vállalatoknak, melyek az elő-
írt tíz éven belül a román tőkének 60 százalék erejéig részesedést adnak, megadják a további koncesz-
ziót. A kormánynak szándékában van a törvény egyes kitételeit esetről-esetre megváltoztatni. Egy-
szeri lélekzetvételre elmondta Constantinescu, hogy tapasztalatai szerint a petroleumüzemekbe fektetett külföldi tőke hajlandó a román tőkével együtt dolgozni. Szerinte eddig az „Unirea”, a „Romanian Consolidated Oilfields”, „Staua Romana”, „Franco Romana”, „Petrol Bloc” és a „Concordia” nyújtottak be beadványt a nacionalizálás végett. Csak az „Astra Romana” és „Romana Americana” maradtak távol ettől a mozgalomtól.

Mindebből az következik, hogy a liberális kormány külföldön időző miniszterei mindent megtettek hogy az angol és amerikai pénzemberek kegyeit elnyerjék. A következmény pedig: oly kérel-
hetetlen feltételeket szabtak a nyújtandó kölcsön-
re, hogy azt még sok mindenre képes liberális kormány sem tudta elfogadni. A kudarcot aztán az-
al a nagyhangú kijelentéssel adták tudtára az or-
szágának, hogy nem is akartak kölcsönt felvenni.

E sikertelen kísérletezés után ment Bratianu Vintila Párisba, hogy szabadságidejét ott töltsse. Külföldi lapok s ezek nyomán belföldiek is közöl-
ték — ha részletek nélkül is — azokat a tárgyalá-
sokat, melyeket a kölcsön érdekében Párisban Brat-
ianu folytatott. A verziók sokfélék, 100—800 millió francia frank közt változik az az összeg, amelyről tárgyalnak. Lehet hogy valamelyes remény volt a megegyezésre, vagy a feltételek itt is megalázóak voltak s ezért Bratianu Vintila szükségesnek tar-
totta, hogy minisztériusait is Párisba hívja hogy osszák meg vele a nyaralás kellemetességeit.

Az eredményt aztán meghozza a Viitorul be-
szédes cáfolata. A szülő Párisban is savanyú. Az erős cáfolatát azonban a logikátlan kormány-
lap maga nyújtja. Azt mondja ugyanis hogy a kormány nem is gondolhat kölcsönre, mert az euró-
pai feszült pénzügyi helyzet miatt oly feltételek mellett lehet csak kölcsönt kapni, aminőket csak végszükségben levő megalázódó ország fogadhat el. Tehát mégis érdeklődtek a kölcsön iránt, jártak utána, — csak éppen azok a feltételek.

Elég szomorú a Viitorul megállapítása más szempontból is. Oda jutott az ország a liberális kormányzat eredményeképp, hogy kölcsönei számára elfogadhatatlan feltételeket állítsanak fel. Miért nem foglalkozik a Viitorul azzal, hogy miért nem megy a kormány Amerikába kölcsönért? Hiszen tudvalevő, hogy Amerikában páratlan tökéletesleg van, mely el akar helyezkedni s a kamatláb 1918 óta a tengeren túl sohasem volt olyan alacsony, mint éppen ma s aztán sehol sincsen meg a lehetőség arra, hogy a tőke a belföldön tudjon elhelyezkedést találni. Miért nem veszik az amerikai tőkét igénybe? Annyi ott a felesleg, hogy még az ellenséges ér-
zetű Japán is kapott kölcsönt tisztességes felté-
telek mellett, sőt sok európai intézmény is igény-
bevette a dollárok segítségét. Hát csak Nagyromá-
nia kiaszott gazdasági életerének ne lenne szüksége a dollárra, vagy csak Nagy Romániától idegen-
kednék a dollár?

(—) Korpa eladás. E hó 18-án Nagyszebenben a VII. sz. hadtestparancsnokságnál (ajtószám 109.) 4 vagon buzakorpa nyilvános árverés útján kerül eladásra. A korpa Turnseverinben a „Traian” nevű malomban van beraktározva. Bővebb felvilá-
gosításokkal a nagyszebeni VII. hadbiztossági szolgálat.

(—) Csemegeszállítás Csehszlová-
kiába. A szatmárvideki szállótulajdonosok fi-
nomfajtájú szőlőt akarnak Csehszlovákiába küldeni. Mint értesülünk, erre irányuló ter-
veik sikerrel fognak járni s a szállítási en-
gedélyt megkapják.

(—) Az esedékes államadóssági szelvények. Az október elsején esedékes államadóssági szelvények fedezésére a kötött egyezség szerint a pénzügy-
miniszter a szükséges tőkét a Nemzeti Bank rendelkezésére bocsátotta. A szelvények beváltása az ese-
dékes napja előtt tíz nappal fog megtörténni. A kisorsolt kincstári bonok kiegyenlítésére pedig 80 ezer font sterlinget fizetett be a pénzügyminiszter a Nemzeti Bankhoz.

(—) A külföldi váltók kezelése Magyar-
országon. A Magyar Nemzeti Bank a napok-
a devizakereskedelemre feljogosított intéze-
tekhez körlevelet intézett, amelyben a kül-
földi váltók kezelésére ad utasítást. A Nem-
zeti Bank közli a jogosított intézetekkel, hogy tilos belföldiektől olyan váltókat elfo-
gadniok, amelyeket külföldi cégek vagy ma-
gánszemélyek bocsátottak ki, vagy amelyek-
külföldi cégek, illetőleg magánszemélyek ren-
deletére vannak kiállítva. Hasonlóan tilos a belföldi cég vagy magán személy által

kiállított magyarkoronaváltót zsíró vagy más uton külföldiek birtokába juttatni. Tilos ezeket a váltókat külföldre küldeni vagy külföldi részére letétbe helyezni vagy külföldi rendeltvényes javára számítani. E mű-
veletek keresztülvitelére a Nemzeti Bank előzetes engedélyre szükséges.

— Foglalkozást keresnek a brassói állami mun-
kaközvetítő útján: 1 ács, 1 asztalos (butor, épület), 1 szövő és gyapjufésülőmester, 3 gépész 1 gép-
kaszárfűtő, 4 géplakatos 2 hentes, 2 kenyérsütő, 1 kerékgyártó, 1 kertész, 1 kereskedősegéd, 2 la-
katos, 1 mázó és fénnyező, kerékpár, gramofon író- és varrógépjavító, 1 vasesztorgályos, 1 díj-
nok, 2 gazdatiszt, 5 gépirónó 21 levelező (német, magyar, román) 2 pénztárnok, 4 raktárnok, 2 var-
rónó 4 éjjeli-őr, 6 gyárimunkás, 1 kocsis, 5 nap-
számos, 1 vendéglői vagy intézeti szakácsnő, 6 szolga (irodai, üzleti) 8 takarítónő, 2 mosónő.

Foglalkozást kaphatnak: 2 lakatos tűzhelyké-
szítő 1 nőiszabó, 3 fodrász vidéken, 3 bádigos és szerelő, 1 szobafestő, 1 szállodai szobaasszony, 10 ezer lei óvadékkal, 2 villanyszerelő, 2 gépla-
katos akik a villanyszerelést megtanulni kíván-
ják, 2 villanyszerelő takereselő, 30 női házcselei, 68 tanonc ipari szakmákra és 2 kereskedelmi szak-
mákra. A közvetítés ingyenes.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

Kiadó: „Brassói Lapok” nyomdája.

Legujabb őszi és téli

DIVATLAPOK

La Mode de Paris	— — —	120 Lei
Manteaux et Costumes de Promenade	— — —	120 „
Manteaux et Costumes de Promenade	— — —	90 „
Smart	— — —	120 „
Nouveaux Costumes et Manteaux	— — —	100 „
Astra	— — —	100 „
Juno	— — —	140 „
Star	— — —	140 „
Confection Moderne	— — —	120 „
Perfekt Album	— — —	100 „
Páris Album	— — —	120 „
„ Confection	— — —	120 „
Perfekt Mode	— — —	40 „
Paris	— — —	30 „

Megrendelhetők

Brassói Lapok könyvosztályánál
Brassó, Kapu-uca 64—66 szám.

Textil iparvállalat

modern gépekkel berendezve, teljes üzemben, kitűnően jövedelmező, Ujrománia egyik legnagyobb városában előre nem látott események miatt

nagyon jutányosan eladó.

Érdeklődők „Ritka alkalom” jelige alatt irt levelelt a kiadóhivatal továbbítja. 720

COURTHS MAHLER

LEGSZEBB MŰVEI:

Szinlelt házasság	45.— L.
Fény és homály	45.— „
Szegény fecske	45.— „
Ne ítélj!	45.— „
Apja leánya	45.— „
Forgószél kisasszony	50.— „
A férfi sorsa a nő	50.— „
Kata házassága	60.— „
Virágakövek közt	60.— „
Koldus grófkisasszony	60.— „
A visszajáró múlt	60.— „

Minden könyv izléses kiállításban, többszínű fedőlappal. Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldésével.

Könyvkereskedőknek megfelelő rabattot adunk!

17600—924. tan. szám.

Hirdetmény.

Az alulírott vár. tanács mint I. fokú iparhatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az 1924 évi augusztus hó 4-én megválasztott iparhatósági megbízottak közül az 1924 évi augusztus hó 18-án tartott alakuló ülésben választottak meg és pedig:

I. Elnöke: Dumitru Orghidan, kereskedő.
II. Elnökhelyettes: Dahinten Frigyes, kereskedő.

III. A vár. iparhatóságnál és az ipartestületnél levő iparlajstromok ellenőrzésére alakított albizottságba:

1. Dumitru Orghidan kereskedő.
2. Michael Tarlier lakatosmester.

IV. A vár. ipariskolák ellenőrzésére alakított albizottságba:

1. Emil Bologa kereskedő
2. Eufrosin Bruteanu igazgató (Industria Ardealului.)

V. A német kereskedelmi iskola ellenőrzésére alakított albizottságba:

1. Friedrich Dahinten kereskedő.
2. Reiser Frigyes kereskedő.

VI. Az állami ipar és kereskedelmi iskola ellenőrzésére alakított bizottságba:

1. Radu Orghidan kereskedő.
2. Constantin Pestrea kereskedő.

VII. A belvárosi műhelyek ellenőrzésére alakított albizottságba:

- a) Arthur Langer lakatos.
- b) David Sole vésnök.
- a) Neculae Roncea lakatos-mechanikus.
- b) Neculae Badea könyvkötőmester.

VIII. Az ó-brassói műhelyek ellenőrzésére alakított albizottságba:

1. Ioan Voicu kőművesmester.
2. Ludwig Fazakas vendéglős.

IX. A bolonyai műhelyek ellenőrzésére alakított albizottságba:

1. Hans Borger cégfestő.
2. Samuel Gross vendéglős.

X. A bolgárszegi műhelyek ellenőrzésére alakított albizottságba:

1. Vasilie Jigenar szabó.
2. Albert Hanshans tipograf.

Brassó, 1924 évi augusztus hó 20-án.

5649

A városi tanács.

Onálló 2017

villanyszerelő

csak elsőrangú munkaerő, magas
fizetéssel felvétetik

J. BOTH & MÜLLER

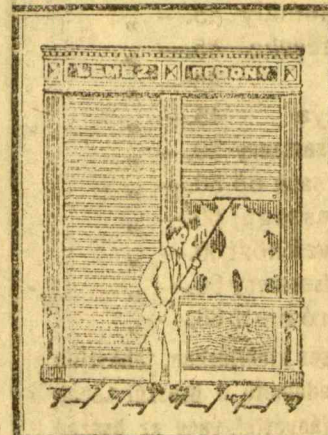
cégnél Brassó, Weisz Mihály-ucca 26. szám.

EDES MUST

ELSŐ
KÜLDÉMÉNY
MEGÉRKEZETT

FLEISCHER GYÖRGY

BORNAGYKERESKEDŐNÉL, KOLOSTOR-U. 23.

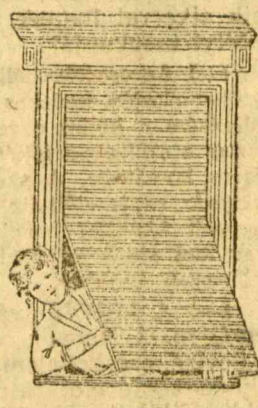
Redőnyök,

acéllemez bolti redőnyök,
esslingeni ablak-faredőnyök,
Bosswig rácsok, szövött színes
ablakfaredőnyök, vászon ab-
lakroletták „Floss” göngyöli-
tővel, napellenző gépszerkeze-
tek, idomvasablakok a legszak-
szerűbb kivitelben készülnek:

GRUNWALD és SZÁNTÓ

redőnygyárosoknál ORADEA-MARE-NAGYVARAD, Str. General Moşoiu
(volt Mezey Mihály-u.) 4a.

Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk!

ELADÓ! BRASSÓ,
VASUT-UCCA 35.

2 drb.
TEHERSZALLÍTÓ SZEKER
1 drb.
6 H. P. ÚJ BENZINMOTOR
1 drb.
új műhely kökőszűrőde
Építkezési anyagok raktára:
WENZEL HANS.

Eredeti Renner és angol
géphajtószíjak
gyári áron raktáron.

BARTHA ÁRPÁD
Sf. Georghe-Sepsiszentgyörgy,

Vaskereskedő
(szász) évek óta nagy iparvállalat raktárvezetője, fel-
mondatlan állásban, állását változtatná; elmenne
használt vállalatokhoz Erdélyben. Ajánla-
tok „Vaskereskedő” jellegűre a „Saxo-
nia” hird. irodához Brassó, Kolostor-
ucca 11. sz. kéretnek. 5714

Újdonság
Lipcei szőrmearum megérkeztek. A legdivato-
sabb, legszebb és legolcsóbb szőrme és- bunda-
árak bevásárlási forrása, valamint nyers vadbőrök
cserzését és festését elvállalom. Átalakítások is
pontosan eszközöltnék. 716

Ragályi János
szücs, TIMIŞOARA, Gyárvaros Fő-ucca 32. sz.

Oxigén! 718

Autogén hegesztéshez szükséges teljes fel-
szereléseket, alkatrészeket és anyagokat
raktárról legelőnyösebb áron és feltéte-
lekkel szállít Aradi Első Oxigén és Ipari gáz R.-T.
Oxigént prompt szállítunk. Arad.

APRÓ HIRDETESEI

Egy szó ára: 3 lei. - Vastagabb betűkkel 6 lei. - Állást keres-
nek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei

**Személyszállító
autó-vállalat.**—
Jancsó. Telefon
5-30 Brassó, Fe-
rete-ucca 44. 9648

Két biliárd eladó. Fel-
világosítás R. Orghidan-
nál, Kapu-ucca 10. 5312

Pékség sürgősen eladó
feladógép és berendezés-
sel, esetleg külön-külön v.
berendező családi viszó-
nyok miatt. Értekezni Fe-
hérváry, Petrozsény. 5711

**Eladó egy házépítke-
zési telek** téglaival együtt.
Pe Coastă 10. 5710

**Brassóban, Erzsébet-
ucca 6. sz. alatti ház eladó.**
A ház áll 5 szobából, 3
konyhából, a hozzá tar-
tozó összes mellékhelyi-
ségekkel, 2 külön uccai
bejáratral és udvarral. El-
adja: Dr. Kozma Miklós
ügyvéd, Csernátialuban. 5709

Jobb minőségű, saját ké-
szítményű háló, ebédlő és
konyha berendezések, to-
vábbra egy sütyésző gép-
íróasztal és antik szuplad
felső íróasztal, kedvezmé-
nyes árú mellett el-
adó. Ugyanitt elvállalom
a legművészesebb buto-
rok készítését, valamint
antik butorok helyreál-
tását. — Tejerling János
asztalosmester, Brassó,
Kapu-ucca 33. szám. 5708

100 fuvar fűvény és 50
szekersalag azonnali szál-
lításra Weisz Mihály-ucca
15-ik számú házhoz pá-
lyázat hirdetetik. Ajánla-
tok Gross Lajos Buzasor
4 alatt tehető. 5707

Burgonyakészítő-gép
5 villás eladó. Lányi-vas-
útnál Braşov, Hosszu-u.
15. 5706

Eladó egy 3-8 lóerős
100 wolt, alig használt
villanymotor, favágáshoz
alkalmas. Drótfelszerelés-
sel együtt. — Filó Árpád
Csikszereda. 5705

Üzletáthelyezés miatt
bársony és filckalapjai-
mat olcsón kiárusítom.
Kölő Margit, Cerna-u. 2.
Banképület. 5703

Házhelyek eladók!
Kedvező ajánlatok! Ér-
tekezni lehet Brassó, Csa-
torna-u. 4 a. 5704

Elárulítónak azonnal fel-
vétetik. Nagy Ferencz ci-
pőüzletébe, Kapu-u. 26. 5702

600 kgr. 12 mm. so-
dronykötél eladó. Papp
Lajos, Nagybecsk. 5701

Perfekt szakácsné
kerestetik falura. — Cim
5700 szám alatt a kiadó-
ban.

Teljesen berendezett
pék-műhely eladó. Bő-
vebbet György Imre Gy-
mesbúkk. 5699

Puha- és keményfa
anyag termelésben és ke-
zelésben nagy gyakorlat-
tal bíró szakképzett tiszt-
viselő, aki a román, ma-
gyar és német nyelveket
beszéli és írásban tö-
kéletesen bírja azonnali
belépésre állást keres.
Szíves megkeresésekre lap
kiadóba „Megbízható”
jellegűre keretnek. 5698

Ügyes szücs, ki az ösz-
szes e szakmába vágó
dolgozat, úgy parasztsap-
kákat, mint divatcikkeket
önállóan előállít, kisebb
erdélyi város részére azon-
nalra kerestetik. Cim 5682
szám alatt a kiadóban.

**Különbejárati buto-
zott szoba** kiadó. Cim
kiadóban.

Románul beszélő o-
tanítónőt keres 9 és
éves gyermekek mellé
család falura. Cim
szám alatt a kiadóban

Kenyérpékségbe
segéd kerestetik. Aján-
latokat a kiadó „Kenyér-
alatt továbbít.

Főállás keres-
te azonnali belépésre. P.
meltheus, Brátka.

Jó családból való, me-
gízható közepkorú bi-
vezető kerestetik azo-
nali, esetleg október
belépésre magyar ur
ládhoz, ki konyhahá-
segítségével főzést is
lal. Levelek „Otthon”
igére a kiadóba ké-
nek.

Keresünk elsőre
gyalumestert, aki na-
Bolynder gyalugéppel
dolgozott és a ládama-
pulációban is jártas. Ajá-
latok a kor, eddigi mű-
dés és fizetési igény
megjelölésével az U-
Erdőpar ghimestag
üzemvezetőség címére
tézendők. 56

**Eladó egy kétjár-
malom, 16 HP üzemi-
benzinmotor, 2 pár fra-
cia kő, jó buzatermő v-
dek, biztos üzem, 2 sz-
bás lakóház, konyha-
szerekek külön is. Szabó
Lajos, Székelydány, u.
Homorodszentpál, Udva-
helymegye. 56**

**Burgonyát, legelő-
rendűt legolcsóbban pro-
szállít Bayer Károly, Tg
Secuiesc (Kézdivásárhely). 56**

Üzletberendezés jó
lapotban olcsón eladó
Cim 5661 szám alatt
kiadóban.

Ügyes fiatal fodrás-
segédet keresek. Fizet-
teljes ellátás és jó mellé-
jövedelem. J. Sporer, Kő-
halom (Cohalm). 56

Benősülne állas-
levő vagyonnal rend-
kező gazdasági segéd-
leveleket „Komoly
éves” jellegűre a kiadó-
kerék. 56

Kereskedelmi alkalma-
zotti testi hibával feles-
gűl venne hasonló n-
őzvegyek előnyben. Le-
velek (A) jellegűre ké-
nek Lőbl Hirlapiroda Tg
mosvár. 56

Szeszgyarvezető állas-
keres kiváló praksziss-
Bese János Nisipeni, Jut
Szatmar. 56

Benzinmotorok 2-
lőerőig állandóan kap-
tók az Erdélyi szász ga-
dasági egyesület gépos-
tályánál Sibiu (Nagysze-
ben.) Ajánlatok megke-
sésre. 56

**Eladó 2 drb. Kronva-
gőzkazán 24 2 tüzfűtő-
tel Szűcs Balint szesz-
gyárosnál, Targul-Sá-
esc. 5571**

Német-francia nevelő-
nőt keresek. Zongoristát
előnyben részesülnek
Nagyvárad, Ruttkay
gyógyszertár. 556

Fehérnemű
most kell vásárolni.
Wlaat & Wlaat cég-
ahol a régi mintákat ol-
csón kiárusítják. 56

Egy használt de jó ál-
lapotban levő ponyva
megvele kerestetik ér-
tekezni a Brassói Lapok
kiadóhivatalában.

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavállalatának körforgógépén, Brassóban.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj